

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122349636
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122349636.6

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci navrhovateľa (otca maloletých detí) Z. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. - K. Z., K. 7, toho času bytom X. L. XX, St B., B XJP, K. kráľovstvo N. C. a K. E., zast. JUDr. Petrom Bacíkom, advokátom, AK Bacíková a spol. s r. o., so sídlom Lazovná 45, Banská Bystrica, proti osobe, ktorá podľa navrhovateľa porušuje právo (matka maloletých detí) C. O., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, T., zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, o návrat maloletých detí O., K., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, do krajiny obvyklého pobytu pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje návrat maloletých detí O., K., nar. XX. XX. XXXX a R., nar. XX. XX. XXXX do krajiny ich obvyklého pobytu, do K. kráľovstva N. C. a K. E..

II. Súd nariaďuje matke maloletých detí C. O., rod. N., nar. XX. XX. XXXX navrátiť maloleté deti O., K., nar. XX. XX. XXXX a R., nar. XX. XX. XXXX na územie K. kráľovstva N. C. a K. E., v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. V prípade, že matka maloleté deti O., K., nar. XX. XX. XXXX a R., nar. XX. XX. XXXX nenavrátí na územie K. kráľovstva N. C. a K. E. v súlade s výrokom II. tohto uznesenia, je otec maloletých detí Z. O., nar. XX. XX. XXXX oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloleté deti O., K., nar. XX. XX. XXXX a R., nar. XX. XX. XXXX prevziať a zabezpečiť ich návrat do krajiny obvyklého pobytu maloletých detí, do K. kráľovstva N. C. a K. E..

IV. V prípade návratu maloletých detí O., K., nar. XX. XX. XXXX a R., nar. XX. XX. XXXX na územie K. kráľovstva N. C. a K. E. spolu s ich matkou, je otec povinný po dobu 6 mesiacov od ich príchodu na územie K. kráľovstva N. C. a K. E. zabezpečiť bývanie pre matku a maloleté deti v samostatnom byte a po uvedení doby uhrádzať nájomné a všetky náklady spojené s užívaním tohto bytu.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa prostredníctvom právneho zástupcu návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23. 06. 2022 domáhal návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu, a to Spojeného Kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že pokiaľ matka maloleté deti nenavrátí do krajiny obvyklého pobytu, bude otec oprávnený maloleté deti prevziať a zabezpečiť ich návrat do miesta ich obvyklého pobytu. Svoj návrh odôvodnil tým, že matka maloleté deti dňa 03. 06. 2022 neoprávnenne bez jeho súhlasu premiestnila mimo územia Veľkej Británie a následne ich neoprávnenne zadržáva na území Slovenska. Ďalej uviedol, že maloleté deti v priebehu svojho života žili vo viacerých krajinách, v Rakúsku, Holandsku a od 18. 06. 2021 vo Veľkej Británii, kde spočiatku žili v Londýne a od 15. 08. 2021 v meste St. B.. Maloleté deti majú v Británii povolený pobyt na základe víz

až do 31. 12. 2024, prihlásené sú do systému všeobecného poistenia (NHS), okrem toho sú pripoistení aj k jeho privátnemu poisteniu v rámci jeho zamestnávateľa (Meta, Facebook). Obidve maloleté deti majú v Británii aj lekára a maloletý K. bol evidovaný aj v urologickej ambulancii. Obidve deti navštevujú základnú školu St Peter's School, St. Albans, kde sa zúčastňujú aj rôznych krúžkov i voľnočasových aktivít, ako šerm, netbal, plávanie, maloletý R. chodil aj na vedecký krúžok. Obidve maloleté deti chodili do poškolského klubu (družina), ktorý majú predplatený do 16. 07. 2022. Deti si v Británii rýchlo zvykli, našli si tam aj kamarátov, ktorí navštevovali aj ich domácnosť. Otec ďalej uviedol, že za posledný rok ako žijú vo Veľkej Británii boli na Slovensku 1x v novembri 2021 na pár dní, pričom matka bola na Slovensku sama viackrát. Maloleté deti hovoria po holandsky, anglicky a slovensky, doma sa rozprávali po slovensky. Poukázal na to, že maloleté deti nevedia po slovensky písať ani čítať, nakoľko do školy chodili v Británii, pričom školský rok trvá až do 22. 07. 2022 a vytrhnutím detí zo školského procesu dochádza k mimoriadnemu zásahu do ich vzdelávania. Zároveň uviedol, že vo Veľkej Británii prebieha niekoľko súdnych konaní vrátane konania ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, kde matka ani v jednom konaní nenamietala nedostatok právomoci britských orgánov vo veci konať. Posledné pojednávanie vo veci úpravy rodičovských práv bolo dňa 16. 06. 2022, ktoré bolo realizované prostredníctvom online prenosu. Prítomná bola matka a jej právny zástupca, pričom na tomto pojednávaní nenamietali jurisdikciu britského súdu. Otec uviedol, že opatrovnícke právo k maloletému K. nadobudol zápisom do jeho rodného listu na základe právoplatného rozhodnutia o osvojení maloletého a opatrovnícke právo k maloletému R. nadobudol jeho narodením. O maloletého K. sa staral ešte pred jeho osvojením, nakoľko žili s jeho matkou v spoločnej domácnosti, taktiež po narodení maloletého R. poskytoval obidvom maloletým deťom starostlivosť, pripravoval raňajky, sprevádzal ich do školy, hrával sa s nimi, pripravoval sa s nimi do školy, uspával ich. Ďalej uviedol, že manželstvo s matkou maloletých detí uzatvárali 07. 02. 2015 v Bratislave. Manželstvo bolo rozvedené vo Veľkej Británii v konaní rodinného súdu HM court & tribunal sevice č. ZZ22D01792, rozhodnutím zo dňa 15. 03. 2022 (decree nisi - dočasné rozhodnutie) a zo dňa 05. 05. 2022 (decree absolute - definitívne rozhodnutie bez možnosti podať opravné rozhodnutie). Poukázal na to, že v čase nadviazania vzťahu s matkou na území Slovenskej republiky podnikal, následne však sa rozhodol využiť pracovnú ponuku v Rakúsku, kam spoločne odišli v apríli 2016. V Rakúsku v roku 2016 sa narodil maloletý R.. Matka bola na materskej dovolenke, nepracovala, prácu si nehľadala, spoločne všetci 4 trávili obmedzene čas spoločne, nakoľko matka chodila na fitness hodiny, vracala sa neskoro večer domov, keď už deti spali. V apríli 2017 sa presťahovali do Holandska, kde pracoval pre spoločnosť C.com, matka si však opätovne prácu nehľadala. Následne v súvislosti s pandemiou Covid 19 došlo k prepúšťaniu zamestnancov, z finančných dôvodov sa rozhodli akceptovať ponuku spoločnosti Meta (Facebook) a v júni 2021 sa presťahovali do Veľkej Británie. Zásadné problémy v partnerskom vzťahu nastali v septembri 2021, kedy sa mu matka detí priznala k nevere, uviedla že sa chce rozvieť. V decembri 2021 sa priznala, že čaká dieťa s iným mužom a priznala sa, že mala opakované pomery s rôznymi mužmi. V januári 2022 ho matka obvinila z domáceho násillia, bola privolaná aj polícia, ale žiadne negatívne správanie nebolo zaznamenané. Vzhľadom na konanie matky, po porade s právnym zástupcom, namontoval na svoju ochranu po dome kamery, pričom matka toto nahlásila na políciu, že zasahuje do jej súkromia. Vo Veľkej Británii začal náročný proces intenzívneho sociálneho zisťovania v rodine, ktorý trval vyše mesiaca. Z neho bola britskými sociálnymi orgánmi predložená správa, z ktorej vyplýva, že neexistujú žiadne riziká, ktoré by ohrozovali zdravie alebo vývoj maloletých detí. Popri rozvodovom konaní začalo na rodinnom súde vo Watforde na základe jeho návrhu dňa 28. 02. 2022 aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, kde žiada zveriť deti do jeho osobnej starostlivosti a zároveň podal návrh, aby matke bolo zakázané opustiť s deťmi územie Anglicka a Walesu, pričom konanie prebieha pod sp. zn. WD22P00128. V rámci tohto konania matka podala protinávrh dňa 25. 03. 2022. Poukázal na to, že už mal dlhšie obavu, že by matka zobrala bez jeho súhlasu deti na Slovensko aj keď mala vedomosť o podanom návrhu na zákaz vycestovania do zahraničia. O výslovnom nesúhlase s premiestnením detí informoval matku v ich komunikácii dňa 14. 03. 2022, pričom matka túto vedomosť mala aj z podaného návrhu zo dňa 28. 02. 2022, ktorého súčasťou bol aj návrh na zákaz vycestovania s maloletými deťmi. Z uvedeného dôvodu matka súhlas na vycestovanie s maloletými deťmi mimo Veľkej Británie nemala. Dňa 03. 06. 2022 mu matka povedala, že ide s maloletými deťmi na výlet aj spolu s jej matkou. Uviedol, že mali ešte spoločné raňajky, s deťmi sa rozlúčil, poprial im pekný výlet. Večer okolo 23.00 h písal matke správu či sú v poriadku, následne sa jej snažil aj dovolať, kedy už odpovedal slovenský hlas operátora o nedostupnosti účastníka. Vtedy zistil, že matka zobrala maloleté deti na Slovensko, čo obratom oznámil aj polícii vo Veľkej Británii. Dňa 06. 06. 2022 podal žiadosť o návrat maloletých detí prostredníctvom ústredného orgánu vo veciach medzinárodných únosov detí vo Veľkej Británii (ICACU).

2. K návrhu v danje veci pripojil rodné listy maloletých detí, z ktorých vyplýva, že maloletý K. sa narodil dňa XX. XX. XXXX v Žiline, maloletý R. XX. XX. XXXX v Salzburgu, sobášny list z ktorého vyplýva, že manželstvo uzatvárali dňa XX. XX. XXXX v C.. Ďalej k návrhu pripojil aj vzájomnú písomnú komunikáciu medzi rodičmi, fotodokumentáciu rodiny, rozhodnutia súdov vo Veľkej Británii o rozvode manželstva zo dňa 15. 03. 2022 a 05. 05. 2022, fotokópiu lekárskeho plánu Facebook o poistení rodiča ako osamelého rodiča, kde oprávnenými osobami sú obidve maloleté deti, formulár žiadosti o návrat maloletých detí na ústredný orgán vo Veľkej Británii (ICACU) zo dňa 06. 06. 2022, fotokópiu o úhrade miestnej dane St. Albans City and District Council zo dňa 10. 08. 2021, prehľad platieb školských poplatkov za úhradu školného od 01. 09. 2021 do 09. 06. 2022 za maloleté deti O., K. a R., fotokópie potvrdení o pobyte - residence permit maloletých detí s dobou platnosti do 31. 12. 2024, potvrdenie zo školy St Peter's School o tom, že maloleté deti sú žiakmi ich školy a boli prijaté 06. 09. 2021, potvrdenie spoločnosti Meta zo dňa 28. 05. 2022 o tom, že otec je zamestnaný na plný úväzok od 28. 06. 2021 a jeho základná mzda je 106.651,85 libier ročne, potvrdenie o prenájme nehnuteľností v F. a potvrdenie o prenájme nehnuteľností na X. L. XX, St B., B XJP od 01. 09. 2021.

3. Otec súdu následne predložil aj správu Okresnej rady z Hertfordshire (Hertfordshire county council) zo dňa 18. 02. 2022, z ktorej vyplýva, že boli zisťované názory obidvoch maloletých detí. Maloletý K. bol vypočutý v škole dňa 25. 01. 2022, kde uviedol, že sa rád hrá so svojimi priateľmi online videohry, rád niečo tvorí, kreslí, stavia z lega, hrá futbal. Povedal, že otec ich berie na zábavné miesta, matka ich berie jazdiť na koni, čo má tiež rád. Uviedol, že ho škola baví, najmä telesná výchova, angličtina a matematika. Uviedol, že ho otec v minulosti udrel rukou, ale nevedel povedať ako dávno to bolo. Raz či dvakrát navštevuje rodinu na Slovensku čo ho baví, často navštevuje aj starých rodičov. Má rád aj Holandsko, kde žili predtým než sa presťahovali do Veľkej Británie. Povedal, že nemá dôvod byť smutný, ničoho sa nebojí ani sa ničoho neobáva. Ak by sa niečoho bál, porozprával by sa o tom s rodičmi a možno by to povedal aj učiteľovi. Opätovne bol maloletý K. navštívený doma dňa 17. 02. 2022, vyzeral šťastný, zdravý, povedal že sa cíti bezpečne a šťastný. Vyzeral že je zmätený, že už nerobia spolu veci ako rodina, ale nepýtal sa na to. Maloletý R. bol vypočutý taktiež v škole dňa 25. 01. 2022, kedy uviedol, že nemá rád školu, pretože nemá rád úlohy, ale rád sa hrá so svojimi priateľmi. Do školy ich berie najmä otec, vyzdvihuje ich a tiež ich ukladá do postele. Povedal, že mama rada robí svoje vlastné veci a opísal ju ako šťastnú osobu. Vo Veľkej Británii nemajú žiadnu rodinu, ale páči sa mu ich nový dom v St. B.. Otec, ak sa nahnevá, tak je to vtedy keď K. neposlúcha, vtedy ho udrie aj otvorenou rukou. Na K. videl modriny iba raz, ale neurobil to otec, vtedy spadol v škole. Nevedel uviesť čo ho robí šťastným, je smutný ak sa zraní. Nemá dôvod byť smutný alebo znepokojený. Nechcel by aby sa niečo v jeho živote zmenilo. Opätovne bol maloletý R. vypočutý doma dňa 17. 02. 2022, kde sa prezentoval rovnako šťastný. Uviedol, že je šťastný a v bezpečí, neuviedol žiadne obavy doma. Uviedol, že je rád so svojim otcom. Ohľadom vzdelávania je v správe uvedené, že chlapcov privádzajú do školy obaja rodičia, väčšinou je to mama. Obidvaja majú pozitívne vzťahy s oboma rodičmi. Matka však často mešká, keď má vyzdvihnúť chlapcov zo školy, niekedy povie že zaspala alebo uvedie iné dôvody. Deti navštevujú od 10. 01. školský klub, pretože mama začala pracovať na plný úväzok. Chlapci hovoria aj inými jazykmi ako angličtinou, takže ich prístup k učebným osnovám je náročnejší, ale od svojho nástupu dosiahli dobrý pokrok, vykazujú pozitívne postoje k učeniu. V súvislosti so základnou starostlivosťou o deti nevznikli žiadne obavy a všetky ich potreby sú splnené. Boli vznesené obavy o blaho a bezpečnosť detí v dôsledku hádky medzi rodičmi, pretože sa rozvádajú. Komunikácia medzi rodičmi nie je veľmi dobrá, pán O. nedodržiava plán, na ktorom sa dohodli, rozmiestnil kamery po celom dome, ktoré ho podľa neho majú chrániť pred obvineniami, ktoré môže pani O. vzniesť a mohla použiť proti nemu v súdnom konaní. Pani O. uviedla, že pán O. v minulosti fyzicky trestal obe deti, ale väčšinou K.. Rodina sa prvý krát dostala do pozornosti polície dňa 02. 01. 2022, kedy bol zaznamenaný domáci incident kvôli nezhode týkajúcej sa detí, otec vzal deti von a matka sa s nimi počas tohto obdobia nemohla skontaktovať. Neboli vznesené žiadne obvinenia zo spáchania trestného činu. Dňa 06. 01. 2022 matka zavolała políciu a nahlásila, že otec dal namontovať v dome kamerový systém, čo mu poradil jeho právnik, aby sa predišlo falošným obvineniam. Dňa 10. 02. 2022 sa matka dostavila na políciu, aby nahlásila situáciu kvôli nainštalovaným kamerám, čo je podľa nej zásah do jej súkromia. V rámci policajného šetrenia uviedli obaja rodičia, že druhý rodič nie je bezpečný pre svoje deti z rôznych dôvodov, vrátane nedostatočného dohľadu v domácnosti a fyzického týrania. Ani jeden z rodičov však nepreukázal obavu o ochranu detí, keď zostanú s ktorýmkoľvek s rodičov a zdá sa že obaja zúfalo nechcú prísť o domov a deti, snažia sa aby druhý rodičov vyzeral, že nie je dostatočne dobrý rodič. Otec dal matke podmienku, aby opustila domov a deti, s čím ona nesúhlasí. Z informácie od polície vyplýva, že pred postúpením neboli nahlásené žiadne predchádzajúce problémy a od príchodu do Spojeného kráľovstva v roku 2021 sa ani jeden

rodič nedopustil žiadneho priestupku. Otázky, na ktoré upozornila pani O. políciu sú klasifikované ako občianske veci, neboli zaznamenané žiadne trestné činy. Pánovi O. bolo odporučené, aby odmontoval kamery doma. Úrad zároveň konštatoval, že neexistujú žiadne obavy o zdravie alebo rozvoj detí. Rodičia chránia deti a nie sú si vedomí obáv, deti chodia do školy každý deň a darí sa im, detské potreby sú splnené, deti sa prezentujú ako šťastné a odolné, rodičia spolupracujú s odborníkmi. Rodičia sa nezhodli na tom, že by sa mali posunúť ďalej a ako upraviť styk s deťmi. Kamery v domácnosti majú negatívny vplyv na blaho pani O. a nie sú vhodné z hľadiska súkromia každého. Pani O. uviedla, že je nahnevaná, že sa nenašlo riešenie pre ňu a deti, ale chápe, že toto nie je úloha ochranných služieb. Zo záverov správy vyplýva, že neexistujú žiadne dôkazy, ktoré by naznačovali, že hrozí deťom v súčasnosti značná ujma a prípad sa môže ukončiť.

4. Z otcom predloženého návrhu C100 (návrh v súlade s § 8 Zákona o deťoch z roku 1989 o úprave pobytu a styku dieťaťa, zakázaných krokoch, vydaní osobitného nariadenia, alebo o zmene alebo zrušení, alebo požiadaní o povolenie na vydanie nariadenia podľa § 8) zo dňa 25. 02. 2022 vyplýva, že otec ako navrhovateľ podal návrh ohľadom toho s kým budú deti žiť a kedy, koľko času strávia s každou osobou, ako i návrh o zákaze podniknutia krokov - premiestnenie detí do inej oblasti v Anglicku a Walesu, premiestnenie detí mimo územia Anglicka a Walesu, ktoré rodinný súd vo Watforde prijal dňa 28. 02. 2022. Návrh odôvodnil tým, že má byť primárnym opatrovníkom detí, lebo deti v jeho starostlivosti profitujú, prosperujú, vie najlepším spôsobom zaručiť blaho detí, aby mali rovnakú stabilitu a rutinu v čase. Poukázal na to, že je dôležité, aby obaja rodičia vychovávali deti a nemá v úmysle, aby sa deti odcudzili odporkyňi, je ochotný pracovať s odporkyňou, aby mohli efektívne spolupracovať ako rodičia. Obáva sa, že história nezodpovedných a sebeckých životných rozhodnutí odporkyne v súvislosti s tehotenstvom, neistým novým vzťahom, zlým pracovným zázemím bude mať negatívny vplyv na deti. V prípade, ak by deti žili s odporkyňou, obáva sa že táto by nebola schopná zabezpečiť stabilné a bezpečné prostredie pre deti. Navrhovateľ si je vedomý toho, že odporkyňa trpí ťažkou depresiou, obáva sa, že odporkyňa nedokáže zvládnuť každodenné životné požiadavky detí a obáva sa vplyvu, ktorý by to mohlo mať na deti v jeho neprítomnosti. Navrhovateľ sa veľmi obáva, že odporkyňa zoberie deti so sebou na Slovensko, čo by mohlo prospieť odporkyňi, ale negatívne by to mohlo ovplyvniť maloleté deti, došlo by k narušeniu školských povinností, nakoľko na Slovensku nikdy nežili. Poukázal, že v januári 2022 zavolala políciu odporkyňa 3x dúfajúc, že takto bude mať na navrhovateľa policajný záznam, na základe ktorého by bolo možné zamietnuť jeho návrh na zverenie detí do starostlivosti a určenie pobytu.

5. Z oznámenia rodinného súdu vo Watforde sp. zn. WD22P00128 zo dňa 16. 06. 2022 vyplýva, že súd vyhlásil že je presvedčený, že má právomoc vo vzťahu k deťom na základe obvyklého pobytu. Ďalšie pojednávanie bolo stanovené na 22. 08. 2022.

6. Otec súdu následne predložil potvrdenie o predĺžení nájomnej zmluvy zo dňa 17. 06. 2022 do 31. 03. 2023, adresa X. L. XX, St B., B XJP potvrdenie o úhrade miestnej dane zo 16. 03. 2022. Otec súdu zároveň predložil aj e-mailovú komunikáciu so školou maloletých detí zo dňa 11. 07. 2022, z ktorej vyplýva, že si škola v záležitosti nechala poradiť od dochádzkového tímu D. county council, vzhľadom na okolnosti budú miesta v škole pre deti otvorené až do výsledku súdneho konania. Následne sa situácia prehodnotí začiatkom septembra.

7. Otec súdu zároveň predložil aj potvrdenie o zdravotnom poistení do 01. 04. 2023 pre neho a pre maloleté deti. Zároveň predložil rozpis starostlivosti o deti pre neho a pre matku od 06. 01. do 31. 12. Predložil aj správu advokátskej kancelárie ABBEY LAW adresovanú Rodman Pearce Solicitors Limited zo dňa 02. 06. 2022, kde otec uvádza, že súhlasí s tým, aby si strany rozdelili majetok v manželstve rovnakým dielom. Požiadavky matky na vydržiavanie zo strany otca po dobu 6 rokov, keď sú manželia len 7 rokov sú neprimerané. Neprimeraná je aj výška požadovaného výživného. Otec zarába čistý príjem 5.300 libier a jeho nájomné je 3.500 libier, zostáva mu teda iba 2.000 libier, ktoré môže minúť na účty, energie, jedlo a pre deti. Matka bude musieť využiť služby starostlivosti o deti, nájsť si prácu a doplniť výživné pre manželov. Otec ponúka matke platbu 1.000 libier mesačne na 2 roky s tým, že získa aj 50 % investícií a úspor. Následne po podpise tejto dohody matka okamžite dostane výživné pre manželov vo výške 24.000 libier plus približne 40.000 libier ako podiel na úsporách a investíciách. Je potrebné prihliadnuť aj na to, aby si strany ušetrili kombinované náklady na právne zastupovanie, ktoré sa v prípade že ešte vec bude pokračovať v súdnom spore, budú pohybovať okolo 30.000 libier.

8. Z oznámenia Okresného súdu vo Watforde sp. zn. WD22P00128 zo dňa 29. 09. 2022 vyplýva, že pojednávanie vo veci maloletých detí bolo odročené na 24. 10. 2022.

9. Na základe opakovaných návrhov otca na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi Okresný súd Banská Bystrica dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi počas prebiehajúceho konania o návrat, a to uznesením sp. zn. 37P/101/2022-148 zo dňa 11. 08. 2022, na každú stredu každý týždeň v kalendárnom roku, v čase od 18.00 h do 18.30 h stredoeurópskeho času, telefonicky alebo prostredníctvom aplikácie umožňujúcej videohovor a matke uložil povinnosť uvedenú formu telefonického kontaktu prostredníctvom aplikácie umožňujúcej videohovor poskytnutím telefónneho čísla otcovi, zabezpečením zariadenia s aplikáciou umožňujúcou videohovor a v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť maloletých detí pri styku. Zároveň súd upravil aj osobný kontakt otca s maloletými deťmi od 19. 08. 2022 do 23. 08. 2022 a od 10. 09. 2022 do 13. 09. 2022 a dočasne zakázal rodičom maloletých detí premiestniť maloleté deti z územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho súhlasu súdu až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/101/2022. Zároveň dočasne zakázal maloletým deťom opustiť územie Slovenskej republiky s akoukoľvek inou osobou bez predchádzajúceho súhlasu súdu a nariadil zapísať zákaz premiestnenia maloletých detí do evidencie Úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia policajného zboru SR, ako i zapísať blokáciu cestovných pasov maloletých detí do evidencie Úradu hraničnej a cudzineckej polície prezídia policajného zboru SR. Súd zároveň uložil obidvom rodičom povinnosť oznámiť súdu akúkoľvek zmenu miesta pobytu maloletých detí na území Slovenskej republiky z aktuálnej adresy M. XX, XXX XX T.. Súd určil, že uznesenie je vykonateľné dňom jeho doručenia. Následne uznesením sp. zn. 37P/101/2022-206 zo dňa 16. 09. 2022 súd dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi od 24. 09. 2022 do 26. 09. 2022, od 14. 10. 2022 do 17. 10. 2022, od 27. 10. 2022 do 02. 11. 2022 a od 18. 11. 2022 do 21. 11. 2022.

10. Z otcom predloženého uznesenia Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 8P/75/2022-66 zo dňa 25. 08. 2022 vyplýva, že súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

11. Otec zároveň predložil súdu svoj písomný súhlas s tým, aby počas trvania konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 37P/101/2022 o návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu, boli maloleté deti zapísané na plnenie povinnej školskej dochádzky v Základnej škole, J. B., T., až do právoplatného skončenia tohto konania. Zároveň vyhlásil, že súhlas je udelený len dočasne, za účelom plnenia povinnej školskej dochádzky detí počas návratového konania a nie je súhlasom so súčasným stavom, že deti sa nachádzajú na území Slovenskej republiky, nakoľko naďalej trvá na podanom návrhu a návrate maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu. So zotrvaním maloletých detí na území Slovenskej republiky sa nezmieril a nesúhlasí s ním.

12. Matka v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 08. 08. 2022 prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí a miesto, ktoré označuje otec ako obvyklý pobyt maloletých detí nie je ich obvyklým bydliskom. Poukázala, že skutkové okolnosti ako sú opisované otcom nie sú pravdivé, tieto popiera, sú účelové a nijako nepreukazujúce dôvodnosť podaného návrhu.

13. Na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/101/2022-229 zo dňa 23. 09. 2022, aby sa matka v zmysle § 195 ods. 3 CSP písomne vyjadrila k otázkam uloženým zo strany súdu, vzhľadom na jej predchádzajúce neúčasti na nariadených pojednávaniach zo zdravotných dôvodov, matka následne prostredníctvom svojho právneho zástupcu v písomnom vyjadrení zo dňa 03. 10. 2022 uviedla, že maloletý K. sa narodil dňa XX. XX. XXXX v Žiline a maloletý R. dňa XX. XX. XXXX v Salzburgu. Maloletý K. má od narodenia evidovaný trvalý pobyt na adrese T., M. XX, maloletý R. mal evidované len prechodné pobyty v Rakúsku, Holandsku a Veľkej Británii, aktuálne má evidovaný trvalý pobyt na adrese T., M. XX. Zároveň poukázala, že obidvaja rodičia majú po celý čas evidovaný trvalý pobyt na Slovensku, ona na adrese maloletých detí a otec na adrese C., K. 7. U maloletého K. trvalý pobyt nebol zmenený od jeho narodenia. Obidve maloleté deti majú štátne občianstvo slovenské, rovnako je slovenská aj ich národnosť. Obidve maloleté deti rozprávajú po slovensky, ktorú sa učili od narodenia. Rozumejú nemecky, holandsky a anglicky nie však na plynulej úrovni. V domácnosti vo Veľkej Británii sa rozprávali po slovensky. Ďalej uviedla, že maloleté deti od svojho narodenia žili, a to maloletý K. na Slovensku, v roku 2012/2013 na adrese M. XX, C. C., potom S. XX v roku 2013/2014, od 07. 02. 2015 do 31. 03. 2016 po uzavretí manželstva s otcom maloletých detí žili na adrese C., K. 7, od 31. 03. 2016 do 23. 03. 2017 žili K. XX, X G.-O. XXXX, Rakúsko s tým, že 25. 06. 2016 sa tam narodil

maloletý R.. Od 23. 03. 2017 a následne od 05. 05. 2017 do 07/2021 žili v Amsterdame. Od 18. 06. 2021 do 17. 08. 2021 žili v Londýne vo Veľkej Británii a od 17. 08. 2021 do 03. 06. 2022 na adrese X. L. XX, St B., B XJP vo Veľkej Británii, pričom od 03. 06. 2022 až doposiaľ žijú maloleté deti na adrese M. XX, T.. Potvrdila, že do Veľkej Británie spolu s maloletými deťmi prišli 18. 06. 2021. Vo Veľkej Británii nemajú žiadnu rodinu. Jediní priatelia, s ktorými sa stretávali boli ich dlhoroční priatelia z Amsterdamu, ktorí sa do Londýna presťahovali niekoľko mesiacov pred nimi. Matka ďalej uviedla, že vo Veľkej Británii maloleté deti boli prihlásené na krúžky, mimoškolské aktivity vo Veľkej Británii ich však nebavili, nemali tam kamarátov. Maloletý K. navštevoval materskú školu na Slovensku, neskôr v Rakúsku, maloletý R. navštevoval materskú školu v Holandsku. Vo Veľkej Británii deti navštevovali jeden ročník základnej školy. Vo Veľkej Británii mali aj pediatra, aktuálne majú deti pediatra MUDr. X.. Maloletý K. vo Veľkej Británii bol 1x vyšetrený u urológa. Maloleté deti vo Veľkej Británii boli poistené, na Slovensku majú tiež obidvaja zdravotné poistenie. Vo Veľkej Británii mali iba prechodný pobyt. Matka ďalej uviedla, že pracovala vo Veľkej Británii od 17. 01. 2022 do 08. 04. 2022. Nepoberala žiadne dávky sociálneho zabezpečenia do Veľkej Británie, nakoľko ich dočasné pracovné víza, ktoré mal otec ako zamestnanec a taktiež jej víza aj víza maloletých detí to neumožňovali, boli označené ako „no public funds“. Uviedla, že má magisterský titul z marketingovej komunikácie a reklamy. V Holandsku začala pracovať v medzinárodnej logistickej firme M. S. potom ako maloletý R. nastúpil do, neskôr v C..com. Vo Veľkej Británii začala pracovať v januári 2022, keď maloleté deti dostali miesto v poškolskom klube. Bolo to u anglického IT dodávateľa. Kvôli zdravotným problémom, ktoré podľa odborníkov nastali ako reakcia na traumy spôsobené otcom maloletých detí, ktorou trpí aj dodnes, nebola schopná v práci už ďalej pokračovať. Uviedla, že s otcom maloletých detí žili v spoločnej domácnosti až do ich odchodu na Slovensko. Už niekoľko dní po príchode do Veľkej Británie otec začal pracovný pomer, takže starostlivosť o deti pripadla na ňu. Po nástupe maloletých detí do školy v septembri sa situácia nezmenila, v poškolskom klube nebolo pre nich miesto, preto ich bolo potrebné po skončení vyučovania vyzdvihnúť, venovať sa im, zabezpečiť stravu, aktivity, každodenné činnosti. Poukázala na to, že deti sa s anglickým prostredím nikdy nezžili ako s domovom. Matka uviedla, že otec bol raz s maloletým K. u pediatra, od januára 2022 jej len sporadicky pomáhal s logistikou detí do školy. Potvrdila, že vo Veľkej Británii prebieha konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, kde si otec podal žiadosť o zverenie detí do výlučnej opateru. Toto konanie však momentálne čaká na výsledky konania na Slovensku. Potvrdila, že na Slovensko odcestovala s deťmi 03. 06. 2022. Uviedla, že otec odďaľoval finančné vyrovnanie po rozvoде, odmietal vrátiť financie zo spoločných úspor, snažil sa ju dotlačiť k akceptovaniu jeho podmienok, čo bolo pre ňu ponížujúce, psychicky ju tyranizoval, sledoval, vyhrážal sa jej, že z nej urobí bezdomovca. Realitná spoločnosť jej 06. 05. poslala e-mail, že otec oznámil, že z nehnuteľnosti odchádza a chce byť vyňatá z nájomného kontraktu. Keď im vysvetlila, že otec zavádza, oznámili jej, že zmluva zostane tak ako je. Nasledujú deň však otec celú nájomnú zmluvu zrušil. Poukázala na to, že otec sa postaral o finalizáciu rozvodového konania bez ohľadu na ich finančné vysporiadanie i bez ohľadu na konanie ohľadom maloletých detí aj napriek tomu že vedel, že takýmto postupom stratí ako matka legálny status a bude bez víz. Uviedla, že kontaktovala veľa organizácii vo Veľkej Británii, kde jej uviedli, že nie je v ich silách pomôcť jej a 06. 08. skočnil na ulici bez možnosti si nejaké ubytovanie prenajať alebo sa ubytovať v krízových centrách, bez možnosti sa zamestnať, bez nároku na riadnu zdravotnú starostlivosť a bude v krátkom čase deportovaná z krajiny. Preto jediným riešením zostalo odísť späť na Slovensko. S otcom sa snažila dohodnúť, otec bol však k odchodu na Slovensko ľahostajný, následnej jej poslal SMS správu s otázkou kam jej má zabaliť a poslať veci. Nevedela uviesť na akú dobu prišla na Slovensko aj s deťmi. Uviedla že sa stará aktuálne o novorodenca, ktorý má zlý zdravotný stav, pričom aktuálne aj starší dvaja synovia majú zabehnutý režim v slovenskej škole. Nevedela uviesť, či odišla na Slovensko na trvalo, nateraz je tu. Otec maloletých detí sa nikdy nepýtal na aký čas s deťmi odišla, bol k tomu úplne ľahostajný. Opätovne poukázala, že Veľká Británia nikdy nebola ich domovom a nie je ani krajinou obvyklého pobytu detí. Uviedla, že trestné oznámenie nepodávala, polícii podala podnet na „non molestation a occupation order“, ktorý súd vydal na otca, avšak až po ich odchode na Slovensko. Na otázku zo strany súdu, či matka má v úmysle sa navrátiť spolu s deťmi do Veľkej Británie, uviedla že Veľká Británia nie je a nikdy nebola krajinou obvyklého pobytu detí. Na otázky zo strany súdu, aké podmienky by museli byť splnené, aby sa navrátila do Veľkej Británie, uviedla že nevidí dôvod sa tam vracieť, žili tam veľmi krátko, nie je to ich domov. Vo Veľkej Británii ani neexistuje aktuálne žiadny domov, miesto, kam by sa mohli deti vrátiť, nakoľko otec žije úplne inde aj so svojou partnerkou. Na otázku zo strany súdu, či otec maloletých detí R. a K. je aj biologickým otcom jej novonarodeného dieťaťa maloletého M., matka uviedla, že DNA testy zatiaľ urobené neboli. Uviedla, že otec s ňou mal styk v čase pre počatie dieťaťa. Otec ju obviňuje, že mala viacero opakovaných pomerov, s viacerými mužmi, pričom jeho reakcia na pozitívny tehotenský

test bola pozitívna. Na súde vo Veľkej Británii sa otec vyjadril, že je extrémne nepravdepodobné, že on je otcom novonarodeného dieťaťa. Taktiež otec zavádza, že žije aktuálne s novým partnerom a otcom novonarodeného dieťaťa.

14. Z matkou predloženej e-mailovej komunikácie s Y. county family court - rodinný súd vo Y., vyplýva, že jej mailom boli doručené písomnosti, ktoré nemá doručovať otcovi sama, ale ich doručením má poveriť niekoho iného s tým, že po doručení musí podať tomuto súdu vyhlásenie FL414 o doručení. Zároveň súdu predložila preklad výpovede vo veci návrhu na vydanie príkazu na zdržania sa obťažovania, príkazu na obsadenie bytu proti otcovi (non molestation a occupation order), ktorý návrh bol podaný dňa 23. 05. 2022 a zároveň príkaz rodinného súdu vo Watforde na zákaz zneužívania podľa článku 42 zákona o rodinnom práve z roku 1996 pod č. WD22F00406, kedy súd vydal tento príkaz, lebo bol presvedčený, že je vhodné vydať uznesenie bez oznámenia odporcovi a bez toho, aby súd zisťoval skutkový stav, nakoľko je pravdepodobné, že žiadateľ bude odradený od podania žiadosti, alebo mu bude zabránené v jej podaní, ak sa príkaz nevydá okamžite. Zároveň súd nariadil odporcovi Z. O. na zdržanie sa obťažovania žiadateľa, a to že nesmie zastrašovať, obťažovať, ani otravovať navrhovateľku C. O., nesmie k tomu vyzývať, napádať ani nijakým spôsobom naznačovať, aby tak robila iná osoba. Tento príkaz nadobúda účinnosť, keď sa oboznámi s podmienkami tohto príkazu odporca, či už osobným doručením, alebo iným spôsobom. Tento príkaz platí do 27. 05. 2023 do 16.00 h, pokiaľ nebude zrušený alebo zmenený rozhodnutím súdu. Odporca má právo kedykoľvek požiadať súd o zrušenie, zmenu alebo odvolanie tohto príkazu. Návrh je zaradený na opakované pojednávanie dňa 22. 08. 2022, ktoré sa uskutoční na diaľku. Ak sa odporca nedostaví v stanovený deň a čas, súd môže vydať rozhodnutie v jeho neprítomnosti. Porušením príkazu na zákaz obťažovania je trestným činom, za ktorý hrozí až 5 rokov odňatia slobody. Ide o trestný čin, za ktorý možno zatknúť a nie je potrebné získať súdny príkaz.

15. Lustráciou v databáze súdov SR bolo zistené, že na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 19Pc/21/2022 prebieha na návrh otca konanie o zapretie otcovstva.

16. Z oznámenia Centra pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „CIPC“) zo dňa 29. 09. 2022 vyplýva, že vo Veľkej Británii prebiehajú konania ohľadom maloletých detí, ako i rodičov, a to otec dňa 17. 01. 2022 podal návrh na rozvod, ktorému bolo vyhovené dňa 05. 05. 2022. Konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností prebieha na základe návrhu otca zo dňa 28. 02. 2022 pod sp. zn. WD22P00128, v rámci ktorého matka podala tiež protinávrh s tým, že obdive tieto konania sú spojené pod jednu spisovú značku, a to WD22P00128. Prvé pojednávanie bolo vytyčené na 16. 06. 2022, potom čo matka odviezla maloleté deti z Veľkej Británie, otec kontaktoval políciu vo Veľkej Británii a tiež ICACU požiadal ich o intervenciu a pomoc pri zabezpečovaní návratu detí, tiež podal žiadosť C2 o vydanie príkazu na návrat detí do Veľkej Británie. Aby sa predišlo pochybnostiam, anglický súd nezamietol žiadosť otca o nariadenie návratu maloletých detí do Veľkej Británie, vyjadril názor, že otec by mal podať žiadosť o návrat maloletých detí podľa Haagskeho dohovoru o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosov detí. Následne bolo pojednávanie vytyčené na deň 22. 08. 2022, kedy matka požiadala o odročenie pojednávania, nový termín bol stanovený na 30. 09. 2022. Vo Veľkej Británii prebieha aj konanie o vyporiadanie majetku medzi rodičmi, kde matka podala návrh. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo 01. 08. 2022, anglický súd uviedol, že od pána O. by sa nemalo očakávať, že bude pani O. platiť predbežné výživné, kým sa nerozhodne o jeho žiadosti na ICACU, keďže by nebolo správne, aby pani O. dostávala takéto predbežné výživné, ak neoprávnene odňala deti z jurisdikcie Veľkej Británie. K zásahom policajných orgánov Veľkej Británie v domácnosti maloletých detí a rodičov bolo zistené, že dňa 03. 01. 2022 matka zavola na tiesňové číslo polície s tým, že sa nemôže spojiť s otcom detí, nevie zistiť, kde sú deti. Dňa 09. 01. 2022 matka zavola na políciu a sťažovala sa, že v dome sú nainštalované kamery, polícia prišla na miesto a potvrdila, že kamery sú nainštalované v súlade so zákonom a nie sú monitorované žiadne súkromné priestory. Dňa 17. 01. 2022 matka zavola na tiesňové číslo polície a oznámila, že nevie, kde sa nachádzajú deti, hoci s otcom si vymenili správy, ktoré potvrdzovali, že otec vzal deti na výstavu hračiek. Dňa 03. 03. 2022 matka vytrhla otcovi z rúk telefón, hodila ho po ňom, začala na neho kričať pred deťmi, otec začal matku nahrávať, aby situáciu deeskaloval, matka zavola na tiesňové číslo polície a sťažovala sa, že je nahrávaná. Polícia jej vysvetlila, že otec má právo nahrávať video v obývačke, najmä ak sa cíti v nebezpečenstve. Dňa 08. 03. 2022 otec zavola na políciu, uviedol že sa obáva, že deti môžu byť unesené. Polícia navštívila domácnosť rodiny na druhý deň a vysvetlila im, že vyvezenie maloletých detí mimo krajiny by bolo nezákonné. Následne otcovi poradili, aby oznámil na tiesňové číslo polície, ak sa domnieva, že deti sú na ceste na letisko. V takom prípade by mohli byť ich pasy dočasne označené a matka by bola zastavená. Dňa 24. 05. 2022 otec zavola na tiesňovú linku

polície, nakoľko našiel matku spať v jeho izbe a v posteli a matka odmietla opustiť jeho izbu. Dňa 04. 06. 2022 otec nahlásil nezvestnosť detí, čo viedlo k podaniu trestného oznámenia na matku. Detské služby v grófstve Hertfordshire prešetrili obvinenia matky voči otcovi, vypracovali správu zo dňa 18. 02. 2022, v ktorej dospeli k záveru, že neexistujú dôkazy, ktoré by naznačovali, že deťom v súčasnosti hrozí závažná ujma a prípad možno uzavrieť. Zároveň bola predložená aj správa z prešetrovania sociálnych podmienok v domácnosti otca, kedy bolo zistené, že otcov dom sa nachádza v pešej vzdialenosti od hlavnej železničnej stanice centra mesta St. B., ide o veľký rodinný dom so 4 spálňami a 2 kúpeľňami. Nehnuteľnosť je usporiadaná na 3 podlažiach. Medzi ďalšie výhody patrí veľká záhrada orientovaná na západ, s úložným priestorom a bočným prístupom do prednej časti, veľká príjazdová cesta a lokalita v tesnej blízkosti mimoriadne dobrých škôl. Výhodou nehnuteľnosti je príjazdová cesta vhodná pre 2 autá, s bránou do zadnej záhrady. K dispozícii je aj dostatok parkovacích miest. K správe CIPC boli priložené aj návrh na rozvod, návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vo Veľkej Británii, potvrdenie spoločnosti Meta zo 16. 09. 2022 o tom, že príjem otca je 106.651,85 libier ročne, potvrdenia sociálneho úradu Hertfordshire, fotodokumentácia nehnuteľnosti na adrese X. L. XX, St B., B XJP.

17. Z oznámenia Ministerstva zahraničných vecí európskych záležitostí SR zo dňa 31. 08. 2022 vyplýva, že ohľadom možnosti prinávratenia britských víz matke maloletých detí je potrebné vychádzať zo stavu, ktorý platil vo Veľkej Británii počas členstva EÚ. Veľvyslanectvu SR v Londýne nie sú známe žiadne okolnosti, ktoré by vyžadovali všeobecne aj víza na vstup či pobyt v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska. Až po odchode Spojeného kráľovstva z EÚ sa mohli občania EÚ do 30. 06. 2021 rozhodnúť, či zostanú v spojenom kráľovstve žiť a požiadať status usadlíka. Veľvyslanectvo SR v Londýne nedisponuje informáciami, či matka aj so svojim manželom v tom čase o udelenie štatútu usadlíka požiadala. Pokiaľ súd uvádzal, že od otcových víz je odvodené aj pobyt maloletých detí, ktoré je platné do 31. 12. 2024, znamená to, že otec ako i maloleté deti disponujú štatútom usadlíka. Nejde však o víza, ale o druh povolenia na pobyt pre občanov EÚ. Bez udeleného štatútu nemôže občan EÚ vo Veľkej Británii nelegálne žiť a tým pádom samozrejme nemôže poberať žiadne sociálne dávky. Aj po odchode zo Spojeného kráľovstva môžu občania pochádzajúci z členských krajín EÚ vstúpiť a zdržiavať sa na území Spojeného kráľovstva po dobu 6 mesiacov. Za týmto účelom nie je potrebné žiadať o víza. Postačuje len platný cestovný pas. Len vo výnimočných prípadoch je možné požiadať o udelenie statusu usadlíka za účelom zlúčenia rodiny, v prípade že člen rodiny žil vo Veľkej Británii pred 31. 12. 2020. Rovnako môže matka požiadať o udelenie príslušných víz, ak by sa plánovala v Spojenom kráľovstve usadiť a pracovať po dobu dlhšiu ako umožňuje bezvízový pobyt. Vecne príslušným v oblasti migračného práva je v spojenom kráľovstve Ministerstvo vnútra.

18. Zo správy opatrovníka maloletých detí zo dňa 04. 08. 2022 vyplýva, že matka v rámci pohovoru pred opatrovníkom uviedla, že spolu s deťmi prišla na Slovensko dňa 03. 06. 2022. Predtým žili spoločne s manželom a maloletými deťmi na viacerých miestach v zahraničí, od roku 2016 v Holandsku, v Rakúsku a Veľkej Británii. Dňa 16. 06. 2022 prebehlo online súdne konanie vo veci zverenia maloletých detí, ktoré inicioval otec, ktoré trvalo cca 30 minút, ktoré sudca zamietol z dôvodu domáceho násillia, čo uviedla matka. Matka ďalej uviedla, že plánuje žiť aj s maloletými deťmi na Slovensku u svojej matky, kde majú aj trvalý pobyt. Maloletý K. ukončil 3. ročník základnej školy vo T., kde sa adaptoval, do školy chodil rád. Maloletý R. navštevoval súkromnú materskú škôlku Z. vo T.. Otec je v kontakte s maloletými deťmi, navštívil bydlisko matky dňa 02. 07. 2022, zdržal sa asi jednu hodinu. Matka navrhla, aby sa išli okúpať na jazerá do Banskej Štiavnice. Okolo 15.00 h keď sa vracali, matka pozvala otca na obed, otec uviedol že nie, nakoľko ide k rodine do Bratislavy. Otec sa venoval len R., maloletý K. povedal mame, že „otec sa ma ani nespýtal ako bolo v škole, ako sa mám“. Bol vykonaný aj pohovor s maloletými deťmi. Maloletý K. uviedol „mám sa tu dobre, v škole je super, ukončil som 3. ročník“. Prostredie, v ktorom teraz maloletý žije je mu známe, chodili sem aj predtým na Slovensko, má tu aj kamarátov, na Slovensku je super, je tu aj dobrá strava, najradšej má bryndzové halušky. Chodia aj plávať na štiavnické jazerá, v zime sa lyžovať. Teší sa už aj na bračeka. Maloletý uviedol, že otec ich bol pozrieť, ale vôbec sa nezaujímal o neho ani sa ho nespýtal ako sa má, ako sa mu býva, ako bolo v škole, nič im nedoniesol. Niekedy si volajú cez videohovory. Veľmi si rozumie s matkiným bratom U., pozerajú filmy, chodia na výlety. S otcom sú kamaráti, niekedy bol fajn, niekedy ho aj bil, aj silno, niekedy málo. Maloletý uviedol, že na Slovensku je lepšie ako v Anglicku. Na otázku ako by si predstavoval ako by chcel bývať, uviedol, že pol roka na Slovensku, pol roka v Holandsku, ale s maminou. Chcel by bývať s maminou, ale do Anglicka by chcel vycestovať, pozrieť kamarátov a s otcom by sa chcel stretávať len tak ako on bude chcieť.

Bol vykonaný aj pohovor s maloletým R., ktorému spočiatku nebolo rozumieť, ako sám povedal, nevie povedať „r“, postupne sa to upravilo. Na úvod uviedol, že na Slovensku sa mu veľmi nechce byť, chcel by ísť do Anglicka, lebo „tam je d'odo (otec) a počítač, lebo oni sa nedohodnú“. Na otázku, aby vysvetlil, kto sa nedohodnú, uviedol že rodičia sa nedohodnú, ale d'odo je tam s kamarátkou, a to by nechcel, aby tam bola ona. Ak by tam išiel, schoval by sa za dvere a ak tam bude ona, nastraší ju a ona odíde. Už chodil 2 roky do školy a teraz bol v škole len 1x. Ďalej uviedol, že K. je zlý, bije ho. Keď sa hral tak mu zobral veci, hovoril mu že je „debil“. Maminu aj d'oda má rovnako rád a chcel by, aby K. bol s maminou a on s d'odom, keď jeho kamarátka odíde. Na otázku, že odkiaľ vie že má d'odo kamarátku, maloletý uviedol, že „veď všetci okolo to hovoria“. Vzhľadom na vek a rečovú bariéru komunikácia s maloletým bola trochu problematická, niektoré veci maloletý vysvetľoval svojším spôsobom. Na záver opatrovník uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania.

19. Opatrovník maloletých detí v písomnom vyjadrení zo dňa 18. 10. 2022 uviedol, že žiada ospravedlniť neúčast' na pojednávaní, súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na uvedené súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti opatrovníka maloletých detí.

20. Právny zástupca otca na pojednávaní zotrval na podanom návrhu s tým, aby súd nariadil návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu, do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „VB“). Ďalej uviedol, že obaja rodičia, ako aj maloleté deti sú občanmi Slovenskej republiky. Rodina v zložení matka, otec, maloletý K., maloletý R., nikdy nežili spoločne na území Slovenskej republiky. Naposledy žila matka s otcom a maloletým K. na území Slovenskej republiky v roku 2016, následne sa presťahovali do Rakúska, kde sa narodil maloletý R.. V roku 2017 sa presťahovali do Holandska, kde žili do júna 2021. V júni 2021 sa presťahovali do VB. Deti žili vo VB v spoločnej domácnosti s obidvomi rodičmi až do momentu únosu detí, deti navštevovali vo VB školy, mimoškolské aktivity, mali tam množstvo priateľov, s ktorými sa stýkali nielen v škole, ale aj domácnostiach, prípadne v domácnosti rodiny O.. Deti mali a naďalej majú zabezpečenú vo VB zdravotnú starostlivosť v systéme národného poistenia, ako aj súkromné poistenie. Ako aj vyplýva z listu Ministerstva zahraničných vecí SR, deti majú štatút usadlíkov vo VB, majú zabezpečený permanentný pobyt. Vo VB prebiehali viaceré konania, rozvodové konanie, konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj majetkových vysporiadaní medzi manželmi, kde vo všetkých týchto konaniach bola matka právne zastúpená, uplatňovala nároky, podala aj protinávrh v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Taktiež sama iniciovala konanie o majetkovom vysporiadaní. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že obvyklý pobyt maloletých detí je vo VB, čo konštatoval aj rodinný súd vo VB v príkaze zo dňa 16. 06. 2022, že je nepochybné, že jurisdikciu nad maloletými deťmi má v dôsledku ich obvyklého pobytu britský súd. Matka ani v jednom konaní nenamietala nikdy právomoc britských súdov nad rodinou O. a nad maloletými deťmi. Opatrovnícke právo k maloletým deťom otec nadobudol vo vzťahu k maloletému K. osvojením, vo vzťahu k maloletému R. narodením. Otec bol tzv. prítomným otcom, podieľal sa na starostlivosti a výchove o maloleté deti, chodieval s nimi do školy, sprevádzal ich na krúžky, zabezpečoval dennodennú starostlivosť, čítaval si s nimi, hral sa s nimi, ukladal ich do postele. Toto narušila až matka svojim konaním dňa 03. 06. 2022, kedy neoprávnene deti premiestnila na čo nemala súhlas, vedela o aktívnom nesúhlase otca, ktorý vyplýval jednak z ich vzájomnej komunikácie. O nesúhlase otca vedela aj zo strany britskej polície, ktorá ju o tom výslovne informovala potom ako otec pred britskými orgánmi prejavil obavu z toho, že matka by mohla deti uniesť. Aj z toho, že jeden zo súčasť konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k deťom bol aj návrh na zákaz vycestovania s deťmi z VB, o ktorom sa nestihlo rozhodnúť z dôvodu únosu detí matkou. Konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo VB naďalej prebieha, nie je ukončené. Je odročené len za účelom ukončenia návratového konania, najbližší termín je stanovený na deň 24. 10. 2022. Nesúhlas otca je preukázaný aj jeho bezprostredným konaním po únose, kedy konanie matky oznámil na polícii vo VB, podal aj administratívny návrh na návrat a už 23. 06., t.j. 3 týždne po únose detí, podal aj návrh na nariadenie návratu v rámci tohto súdneho konania. Otec sa formou neodkladného opatrenia domáhal aj zabezpečenia styku s maloletými deťmi, aktuálne jeho kontakt je viac menej ustálený. Otec si pravidelne plní naďalej vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Čo sa týka súhlasu otca, aby deti dočasne chodili do školy na území SR, toto nie je možné považovať za jeho rezignáciu, alebo súhlas so zotrvaním detí na území SR, ide o to, že je nevyhnutné, aby deti mali zabezpečené plnenie povinnej školskej dochádzky. Jedná sa len o dočasný súhlas matke a je bezprostredne spojený len s existenciou návratového konania. Právny zástupca ďalej poukázal na to, že v súčasnej dobe nebráni matke, aby sa vrátila do VB, môže 6 mesiacov bez akýchkoľvek problémov byť v Británii, má možnosť usporiadať si svoje vzťahy, ukončiť aj súdne konania. V rámci majetkového vysporiadania jej malo byť vyplatených,

resp. bolo jej ponúknutých niekoľko desiatok tisíc libier, ktoré jej môžu zabezpečiť začatie života vo VB, alebo aj na Slovensku, podľa jej vôle. Ak sa matka rozhodne nevrátiť do VB, nič nebráni návratu maloletých detí do VB, nakoľko deti sa vracajú do prostredia, ktoré dôverne poznajú, do svojej domácnosti, do svojich detských izieb, ku svojim hračkám, k svojim priateľom, do prostredia v škole, ktoré poznajú. Akékoľvek obavy z návratu, že by deti boli vystavené nejakému potencionálnemu násilnému konaniu zo strany otca, ktoré sa snažila matka prezentovať, neexistujú, čo vyplýva aj zo správ britskej polície, resp. aj zo správ sociálnej kurately vo VB. Zo správy zo sociálneho zisťovania vo VB jasne vyplýva, že neexistuje žiadna obava o to, že by deťom nebolo poskytnuté zdravé prostredie, nebol zabezpečený zdravý vývin. Deti vo VB boli šťastné, spokojné, neboli zatiahnuté do partnerských konfliktov, čo konštatoval aj sociálny úrad. K vydanému príkazu na zákaz priblíženia sa otca k matke vo VB právny zástupca otca uviedol, že matka podávala výpoveď dňa 19. 05. 2022, pričom také konanie otca voči nej mala oznámiť už v marci 2022, následne mala jej vec byť niekde stratená, potom bola opätovne podaná žiadosť dňa 22. 05. a následne bol dňa 27. 05. vydaný príkaz na „non molestation order“. Podstatou tohto súdneho príkazu je, že súd rozhodol bez vykonania akéhokoľvek dokazovania, len na základe tvrdení matky, odporca, teda otec, má možnosť domáhať sa zrušenia tohto rozhodnutia alebo zmeny. Otec nemal o tomto vedomosť, nakoľko otcovi len teraz na pojednávaní bol doručený tento príkaz, nemal možnosť sa vyjadriť. Pokiaľ matka tvrdí, že obvyklým pobytom maloletých detí je Holandsko, samotná matka uviedla, že keď bola postavená pred voľbu kde odísť z VB, či na SK alebo do Holandska, kedy jej bola ponúknutá aj pomoc priateľov a komunitou v Holandsku, kde bývali, samotná matka sa rozhodla, že pôjde s deťmi na Slovensko, teda do miesta, kde deti s matkou spoločne nikdy nežili, nemajú ani sociálne väzby. Matka sa nikdy nesprávala ani nespráva tak, že by Holandsko malo byť krajinou obvyklého pobytu detí, bola účastníčkou rozvodového konania vo VB, sama podávala 2 návrhy na súdy vo VB, nevzniesla žiadnu námietku právomoci. Aj rodinný súd vo VB po skúmaní právomoci zistil, že jurisdikcia súdu je daná nad maloletými deťmi vo VB z dôvodu ich obvyklého pobytu vo VB, pričom týmto súdnym príkazom by mali byť viazané aj ostatné štátne orgány. Samotné deti sa v rámci šetrenia pred britskou sociálnou službou vyjadrili, že sa majú vo VB dobre, sú tam spokojné. Sociálna služba uviedla, že deti sa s prostredím vo VB zžili, sú tam začlenené kompletne do života. Napriek vydanému „non molestation order“, ktorý bol otcovi doručený až na pojednávaní, matka neuvádzala žiadne skutočnosti, z ktorých majú britské orgány vychádzať, že by akékoľvek ohrozenie malo spočívať zo strany otca aj voči deťom. Aj z obsahu nariadeného príkazu vyplýva, že ten sa vzťahuje len na samotnú matku.

21. Otec na pojednávaní zotrval na podanom návrhu, pripojil sa aj k vyjadreniu svojho právneho zástupcu. Ďalej uviedol, že maloleté deti sú obidvaja slovenskí štátni občania, pričom maloletý R. má rodný list rakúsky aj slovenský. Vo VB bol trvalý pobyt detí, boli tam deti nahlásené, pretože keď si chceli prenajať dom, museli zaplatiť tzv. lokálnu mestskú daň, každá osoba zvlášť, čo bolo potrebné aj na zápis detí do školy. Je to niečo podobné, ako zápis pre pobyt v registri obyvateľov u nás. Potvrdil, že doma sa rozprávali po slovensky. Potom ako prišli do VB v júni 2021, deti nastúpili do školy v septembri 2021. Do VB prišli z Holandska kvôli pandémie a novej práci, s týmto neboli obidvaja ako rodičia spokojní, lebo v Holandsku im bolo dobre, presťahovali sa do VB kvôli financiám. V tom čase s ním išla matka (manželka) dobrovoľne. Uviedol, že na začiatku bol zamestnaný iba on, matka bola zamestnaná až od januára 2022 zhruba do marca 2022. V Holandsku matka pracovala od roku 2019 do roku 2020, predtým ako sa presťahovali do VB, bola matka nezamestnaná. Otec uviedol, že v rámci školy vo VB mali deti aktivity, K. chodil na šerm, netbal a R. navštevoval dramatický, vedecký krúžok a futbal. Za všetky tieto krúžky sa aj platilo. Každé 3 mesiace mali iné krúžky v rámci klubu. Tento poškolský klub je niečo ako družina, bývali tam zhruba do 18.00 h. Obidve deti mali zaregistrovaného aj obvodného lekára, maloletý K. bol 1x aj u urológa, maloletý R. nenavštevoval žiadneho špecialistu. Sociálne dávky v VB nedostávali. Maloleté deti mali v VB národné poistenie a aj súkromné poistenie cez jeho zamestnávateľa. Pokiaľ boli s matkou detí manželia, takto bola poistená aj ona. Potvrdil, že inú rodinu v VB nemali. Na začiatku mali v o VB priateľov z Amsterdamu, potom si našli aj nových známych, ktorí boli tiež z Amsterdamu, aj priateľov z práce. V rámci domácnosti ich navštevovali aj rôzni kamaráti z Amsterdamu aj s deťmi a tiež spolužiaci obidvoch chlapcov. Tak isto chlapci chodili na návštevy k ich spolužiakom domov. Otec uviedol, že vo VB neprebíhalo žiadne konanie o obmedzenie rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Ešte pred rozvodom v januári 2022 si vytvorili tabuľku s matkou, ako sa budú o deti starať, matka ju akceptovala. Potvrdil, že aktuálne prebieha vo VB konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, kde obidvaja rodičia podávali návrhy. V rámci tohto konania žiadal, aby deti bývali s ním a boli chránené pred únosom. Pojednávanie bolo nariadené ale až po únose detí na Slovensko. V konaní nebude súd pokračovať, kým sa deti nevrátia do VB. Matka podala protinávrh, zúčastnila sa iba prvého konania na súde aj to iba virtuálne. Domáhala sa, aby deti bývali s ňou. Poukázal

na to, že právny zástupca vo VB mu povedal, že nemá vedomosť o žiadnom vydanom zákaze priblíženia sa k matke. Matka ho neinformovala, že by sa takejto ochrany domáhala. Ďalej uviedol, že v júni do VB prišla aj jeho bývalá svokra, matka mu povedala že dňa 03. 06. chcú ísť na výlet na hrad, chcela si požičať aj auto. Okolo 21.00 h stále neboli doma, preto o 23.00 h napísal matke správu či sú „OK“. Po polnoci jej zavolať, kde sa mu ozval už len slovenský odkazovač. Následne hneď volal na políciu, polícia aj prišla. Opätovne volal matke, kde mu matka povedala, že sa zdržali, že deti spia u kamarátov, avšak vedel, že matka zavádza. Povedal matke, že je u nich doma aj polícia, vtedy matka zložila telefón. Následne na druhý deň prišli aj detektívi s tým, že našli lety, že odišli na Slovensko. Od toho času sú deti evidované vo VB ako nezvestné. Osobitné trestné oznámenie na matku nepodával, len oznámil polícii, že deti boli unesené. Má vedomosť o tom, že sociálny orgán komunikoval ohľadom únosu s matkou. Nemá vedomosť o tom, že by prebiehalo nejaké trestné konanie vo VB. Potvrdil, že matke písal správu o tom, či jej má poslať nejaké šaty, keďže vedel, že odišli bez ničoho a že sa asi tak rýchlo nevrátia. Ďalej uviedol, že na konci decembra 2021 mu matka povedala, že chce odísť na Slovensko, keď sa dozvedel o jej nevere. Aj z tohto dôvodu priebežne informoval políciu o možnom únose, nakoľko maloletý K. mu povedal, že sa boli fotiť, ale že to neboli smiešne fotky, že sa tam museli tváriť vážne, zjavne sa preto boli fotiť na pas. Právny zástupca mu odporučil skryť pasy detí, ale matka tieto našla. Matke nedal súhlas na zmenu pobytu detí ani na prihlásenie detí na zdravotné a sociálne poistenie. Na nástup do školy súhlas matke dal, kým sa nevrátia do VB. Potvrdil, že s deťmi je v telefonickom kontakte 1x za týždeň, doposiaľ osobne boli spolu v kontakte 2x cez víkend. Otec ďalej uviedol, že žije v St. B. pri Londýne, kde spolu žili aj ako rodina spolu s matkou a maloletými deťmi, jedná sa o ten istý rodinný dom. Žije tam sám, aktuálne partnerku nemá. Pokiaľ sa maloletý R. vyjadroval, že sa nevráti k nemu pokiaľ tam býva nejaká partnerka, matka ho v tomto oklamala. Rodinný dom má prenajatý do marca 2023, môže si to opätovne predĺžiť. Pokiaľ sa deti vrátia, plánuje v tomto dome aj naďalej ostať, lebo je aj blízko školy. Potvrdil, že matke ponúkal finančné vysporiadanie v sume 64.000 libier. Vedel by matke pomôcť po finančnej stránke, aby si mohla prenajať bývanie sama, ak by sa vrátila s deťmi. Problematické by bolo, keby nájomnú zmluvu zobral na seba, lebo by sa takéhoto nájomcu už nevedel zbaviť. Vie matke pomôcť aj s nájdením práce, zamestnania, posielat' životopisy. Maloletých detí sa nepýtal ohľadom návratu do VB, nechcel ich do tohto zaťahovať. Pokiaľ sa deti vrátia do VB, môžu opätovne navštevovať tú istú školu, so školou to odkomunikoval, naďalej im tam držia miesto. Otec potvrdil, že je pravdou, že deťom sa páčilo v Holandsku, boli tam spokojní. Vo VB bola situácia iná, prišli tam v júni 2021, potom ho matka začala podvádzať už v septembri 2021. Následne bola aj týmto situácia poznačená pokiaľ žili spoločne vo VB. Na otázku právneho zástupcu matky uviedol, že potom ako matka odišla s deťmi na Slovensko, ho polícia asi po týždni kontaktovala a oznámili mu, že kontaktovali matku na Slovensku aj prostredníctvom Interpolu, polícia, potom bol v osobnom kontakte s deťmi v júli 2022.

22. Právny zástupca matky na pojednávaní uviedol, že celý tento proces návratového konania považuje zo strany otca ako za doriešovanie si rodičovských, resp. manželských sporov, ktoré vyústili do konfliktu, ktorý sa začal ešte v Holandsku a preniesol sa do VB. Spôsob života rodičov je silne proeurópsky, preto je potrebné hľadať vo vzťahu k maloletým deťom určitú stabilitu, miesto, kde skutočne deti mali vytvorené stabilné, trvalé a dlhodobé prostredie, čo je dôležité pre určenie miesta obvyklého pobytu detí. Toto miesto pobytu menili predovšetkým s ohľadom na kariérny postup otca. Podľa dĺžky zotrávania na Slovensku žili manželia a rodičia skoro 4 roky, v Rakúsku 1 rok, v Holandsku 4 a pol roka, z Holandska odišli do VB, kde žili 11 a pol mesiaca. Najkratší čas teda rodičia strávili s deťmi práve vo VB. Z uvedeného dôvodu matka je presvedčená o tom, že obvyklý pobyt deťom nemohol vzniknúť žiadnym spôsobom vo VB, nakoľko už v decembri 2021 boli otvorené rozhovory medzi rodičmi o odchode z VB, najlepšie späť do Holandska, prípadne späť na Slovensko. Spory medzi rodičmi vznikli tým, že sa nevedeli dohodnú či budú pokračovať vo VB, pôjdu na Slovensko alebo sa vrátia do Holandska. Holandsko možno práve preto považovať za obvyklý pobyt maloletých detí. Riešenie, ktoré zvolila matka bolo riešením, ktoré otec vedel, že matka bude zrejme takto konať, nakoľko otcovi vysvetľovala, že vo VB s deťmi nezostane vzhľadom i na domáce násilie. Domáce násilie je násilie páchané dominantnou osobou na submisívnej osobe medzi 4 stenami, nie je jednoduché ho preukázať v žiadnej krajine, ani vo VB. Nie je možné hovoriť o preukázaní obvyklého pobytu vo VB tým, že rodičia sa domáhali svojich práv na súdoch v Anglicku, nakoľko v tomto smere je potrebné poukázať na nariadenie Brusel II. bis v tom čase kedy aj prechodné ustanovenia poukazujú na to, že je možné si zvoliť jurisdikciu štátu ak sa na tom obaja účastníci dohodnú. Anglické právo umožňuje založiť si jurisdikciu aj vo veciach starostlivosti o deti. V rámci BSM majú bývalí manželia len finančné úspory, hotovosť, matka podávala návrh z dôvodu, že otec si previedol spoločné úspory, zo spoločného účtu na jeho vlastný účet vo VB, preto podávala návrh na vyporiadanie BSM vo VB a nie v Holandsku. Pokiaľ bolo oboznamované, že matka by sa mohla vrátiť

do VB na 6 mesiacov, môže tam existovať bez akéhokoľvek povolenia, je to opäť len dočasná situácia, pričom je potrebné uviesť, že všetci členovia rodiny majú evidované trvalé pobyty na Slovensku. Otec sa nebude žiadnym spôsobom zaujímať o to, kde bude matka bývať, ako bude bývať, či bude mať z čoho hradiť náklady na život vo VB. Jej odchod z VB nebol motivovaný tým, že by chcela otcovi brániť v styku s deťmi, práve akceptuje rolu otca v živote svojich detí. Otec zjavne políciu vo VB neinformoval o tom, že vie kde sú deti, že sa s nimi stretáva. Konflikt, ktorý pretrváva medzi rodičmi vyústil do niekoľkých oznámení polície zo strany matky aj návrhu kedy matka žiadala v skrátanom konaní, aby súd rozhodol o tom, že otec ju nesmie zastrašovať, obťažovať, v opačnom prípade sa dopustí trestného činu, pričom toto rozhodnutie nebolo otcovi doručené skôr vzhľadom na odporúčanie samotného anglického súdu a špecifiká anglického procesu, kedy následne matka doručovala aj z tohto dôvodu toto rozhodnutie otcovi len na dnešnom pojednávaní a následne je povinná anglickému súdu doručenie príkazu oznámiť. Toto rozhodnutie má platnosť a účinnosť do 27. 05. 2023 do 16.00 h. Pokiaľ by aj súd rozhodol o navrátení detí podľa návrhu otca, buď otec opustí domácnosť, čo zrejme nemôže, lebo iba na neho je vedená nájomná zmluva, matku vytesnil z nájomnej zmluvy, je potrebné preukázať, na koho meno aktuálne znie nájomná zmluva, nakoľko podľa vyjadrení suseda pred otcovým domom stáva motorové vozidlo, každý deň ráno odtiaľ odchádza žena. Pokiaľ sa otec nezmieril s premiestnením detí na Slovensko, mal by žiadať o navrátenie maloletých detí do Holandska, vzhľadom aj na sociálne väzby detí a ich vyjadrenie. Obidve maloleté deti sa vyjadrili, že sa nechcú vrátiť do VB, pretože tam nemajú žiadne sociálne väzby. Pokiaľ otec tvrdil, že tam má nejakých známych priateľov, boli to len priatelia z Amsterdamu, resp. iba z práce otca, nejednalo sa o priateľov detí. Maloleté deti jasne verbalizovali, že chcú zostať na Slovensku, prípadne chcú ísť do Holandska. Z uvedeného dôvodu právny zástupca matky navrhol návrh otca zamietnuť, keďže VB nie je obvyklým pobytom maloletých detí a samotná existencia súdnych konaní nemôže zakladať miesto obvyklého pobytu. Súdny dvor poukázal, že len samotné plynutie času nemôže znamenať zmenu obvyklého pobytu detí bez toho, aby boli preukázané ďalšie okolnosti, spätosť s prostredím, miestom, kde majú deti väzby, či už sociálne, kultúrne, spoločenské, školu, krúžky, čo vo VB splnené nie je. Navyše obidvaja rodičia potvrdili, že sa jednalo o dočasný pobyt, otec sa sám vyjadril, že nevie či tam zostane, keď sa deti vrátia do VB, asi tam zostane, ak sa nevrátia, asi tam nezostane. Právny zástupca matky zároveň poukázal, že otec by sa mal domáhať navrátenia všetkých troch detí pochádzajúcich z manželstva, nielen dvoch detí. Pokiaľ sa matka rozhodovala či odísť z VB na Slovensko alebo do Holandska, bola vo vysokom štádiu tehotenstva, nevyhlásila Holandsko, ale v tom období nastali aj situácie v rodine, zomrel jej otec, súrodenci boli viac zomknutí. Na Slovensku je aj celá rodina otca, preto aj týmto spôsobom chcela uľahčiť otcovi kontakt s deťmi aj s časťou jeho rodiny. Zároveň poukázal na to, že maloleté deti sú naviazané na matku, čo otec nejako nepoprel. Nebudú vedieť byť so svojou mamou vo VB, pretože ich matka tam jednoducho nevie byť. Otec odmietol pred súdom matke pomoc. Vyporiadanie BSM nie je pomoc, matka sa nemá ako vrátiť do VB aj keby chcela. Jej sociálna situácia ju nepustí, pretože britské kráľovstvo sa o ňu starať nebude. Navyše je na materskej dovolenke, s 3 maloletými deťmi najsť prácu a vlastné zamestnanie bude skôr vylúčené, preto aj tieto skutočnosti reálne vylučujú, aby matka mohla realizovať výchovu a starostlivosť o deti na britských ostrovoch. Pokiaľ aj otec vytvoril nejakú tabuľku stretávania sa, otec túto zo začiatku ani nedodržiaval, väčšinou ho zastupovala matka čo sa týka preberania a odovzdávania detí do školy.

23. Právny zástupca matky na pojednávaní navrhol doplniť dokazovanie výsluchom rodinných príslušníkov matky, jej sestry a starej matky maloletých detí, za účelom posúdenia obvyklého pobytu, zžitia sa s prostredím vo VB a v prostredí v Holandsku. Zároveň navrhol vypočuť aj maloleté deti, za účelom zistenia ich názoru ohľadom pobytu v Holandsku a vo VB. Ako aj vyjadrenie opatrovníka maloletých detí, ktorí sa v konaní doposiaľ nevyjadrili k samotnému návrhu vo vzťahu k navráteniu, resp. nenavrátenu detí.

24. Matka sa na pojednávaní pripojila k vyjadreniu svojho právneho zástupcu, zotrvala aj na písomných vyjadreniach. Potvrdila, že manželstvo s otcom maloletých detí uzatvárali 07. 12. 2015 v Bratislave. Už v decembri 2015 otec chodil pracovať do Rakúska, následne spoločne s maloletým K. odišli za otcom do Rakúska 31. 03. 2016. Do 23. 03. 2017 boli v Rakúsku, kde sa narodil maloletý R.. Keď mal maloletý R. pol roka, 23. 03. 2017 odišli do Holandska. V Holandsku bývali v 3-izbovom byte, otec robil pre C..com, maloletý K. chodil do školy, maloletý R. bol s ňou doma. Stretávali sa aj s inými deťmi a rodinami, ktorých poznajú aj doteraz. Následne od februára 2022 začala tiež pracovať pre C..com, potom prišla pandémia, prišla o miesto. Deti chodili aj do družiny, čo nebolo v rámci školy, ale ako samostatná organizácia, družina jev Holandsku od 4 rokov. Maloletý R. chodil od 3 rokov aj do predškolskej výchovy. Rodinu tam nemali žiadnu. K.I má doteraz odtiaľ 2 kamarátov, s ktorými je v kontakte. Naposledy bola v

Holandsku s deťmi v októbri 2021. Deti mali v Holandsku aj pediatrov. Maloletý K. chodil k psychológovi kvôli pocikávaniu, tiež k urológovi a na logopédiu. Maloletý R. nechodil k žiadnemu špecialistovi. Maloleté deti mali súkromné poistenie. Stretávali sa s veľa kamarátmi, s ktorými sa chodili hrať aj po škole. Nechcela odísť z Holandska ani deti. Maloletý K. jej povedal, že plakával, keď sa dozvedel, že majú odísť z Holandska. V rámci Holandska potom ako stratila prácu poberala aj nejaké dávky. Otcovi sa v tom čase nepáčilo v práci v Holandsku, mal tam aj konflikty s nadriadenými, mal možnosť ísť na pohovor do Facebooku, v čom ho podporila. Ekonomicky boli závislí na otcovi, preto odišli spolu do VB dňa 18. 06. 2021. Ďalej uviedla, že najskôr mali dočasné ubytovanie v Londýne, neskôr si našli bývanie v St. B., čo bola dosť lukratívna štvrť, bolo tam drahé ubytovanie. Maloleté deti nastúpili do školy 10. 09. 2021. Škola pre nich, ale nemala voľné miesta v školskom klube, tieto boli voľné až od januára 2022. Vyzdvihovanie detí zo školy bolo teda na nej o 15.00 h, lebo otec zvykol pracovať cca do 17.00 h. V januári 2022 sa zamestnala vo VB, vo firme s výpočtovou technikou. Pracovala tam do polovice apríla 2022. Musela vyhľadať aj zdravotnú pomoc, bola viac krát na urgente, na reumatológii. Vo VB sa maloletý K. bol hrať asi 3x u kamaráta, v ich domácnosti boli deti asi 2x, maloletý R. bol asi 1x na oslave narodenín. Kamarátov a známych, ktorých spomínal otec ona v domácnosti nestretla. Dávky vo VB nepoberali žiadne, nakoľko nemohli, keďže boli tam len na dočasných vízach do 2024 bez nároku na dávky. Nemohla odísť ani do útulku pre ženy s deťmi, keď sa situácia doma zhoršila. Polícia jej povedala, že to konanie otca nie je nelegálne, odporučili jej rôzne organizácie proti domácomu násiliu, pričom do takýchto útulkov ju nezobrali práve kvôli tým dočasným vízam. Deti mali zdravotné poistenie vo VB aj pediatra. Maloletý K. mal problémy s pocikávaním, preto navštívil aj urológa. Maloletý R. nenavštevoval žiadnych špecialistov, obidve maloleté deti mali vo VB zubára. Potvrdila, že maloletý K. bol osvojený otcom, nakoľko jej to sám navrhol, keďže biologický otec K. chcel mať k maloletému prístup a otec jej povedal, že takto by prístup k nemu nemal. V januári 2022 navrhla otcovi, aby mali rozvrh ohľadom detí, ak budú zabezpečovať starostlivosť, vyzdvihovať ich zo školy, program cez víkend, pričom tento rozvrh urobil otec. Otec podával návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k deťom, pričom ona podávala len vyjadrenie a odpoveď k jeho návrhu - protinávrh, ktorý keby nepodala, boli by deti automaticky pridelené otcovi. V tom čase mala vo VB právneho zástupcu. Nevedela o tom, že môže namietat právomoc súdov vo VB. Právomoc súdov riešili s otcom už v decembri 2021 kvôli rozvodu, následne otec podal návrh na rozvod vo VB. Ďalej uviedla, že 13. 03. 2022 jej umrel otec, pohreb mal byť 15. 03. 2022, pričom polícia jej vtedy povedala, že nemôže odísť s deťmi na pohreb, ak s tým otec nesúhlasí. S učením ani so správaním maloletých detí problémy neboli. V domácnosti sa rozprávali po slovensky. Deti chodili v škole, resp. v poškolskom klube na krúžky, na ktoré ich prihlásila ona. Za tieto krúžky sa aj platilo. Krúžky deti chceli preto, lebo v družine boli nespokojní, chceli mať nejaké aktivity, v Holandsku ich mali plno. Pár dní pred tým ako odišla na Slovensko, zhruba 5 dní, prišla do VB aj jej matka. Dňa 03. 06. 2022 prišla s deťmi na Slovensko aj so svojou matkou. Už predtým viedla diskusiu s otcom, že je možnosť presťahovať sa. Osobitnú SMS správu nenapísala otcovi, že odchádza na Slovensko. Uviedla, že otcovo správanie bolo také, že je mu to jedno, napísal jej že od 01.07. sa ide sťahovať. Následne jej aj napísal správu, že čo s vecami. Začal predávať aj detské hry. Otec toho 03.06. volal o polnoci, že kde sú. Potom ju už kontaktovala len polícia. Polícia jej povedala, že je s deťmi na Slovensku, deti sú v poriadku. Bola v domnení, že otec si je vedomý toho, že išli na Slovensko. Osobitný odkaz otcovi žiadny nenapísala. Na Slovensko odišla preto, lebo nemala kde bývať, otec na ňu tlačil že má odísť z domu, bola v tom čase aj tehotná. Do Holandska vtedy neodišla kvôli tomu, lebo potrebovala pomoc, preto odišla ku svojej mame. Do Holandska mala možnosť odísť, holandská komunita jej povedala, že jej pomôže aj s bývaním. Poukázala, že pôjde tam, kde budú chcieť ísť maloleté deti. Deti boli spokojné v Holandsku. Na Slovensku majú rodinu. Ďalej uviedla, že do VB určite nemôže odísť, lebo tam by mohla byť len 6 mesiacov ako turista. 5 právnikov jej robilo prieskum, že víza pre ňu vo VB neexistujú. Keby neodišla, tak do 60 dní by ju vyhostili. Nevie si predstaviť ako by fungovala vo VB, nechce byť od nikoho závislá. Bez víz si nemôže nič prenajať, musí zarábať minimálne 40.000 libier, aby mohla bývať v tej oblasti, kde bývali. Z VB ju nikto nekontaktoval, že by tam prebiehalo nejaké trestné konanie. Na anglických súdoch sa nedomáhala vydania povolenia na vycestovanie detí ani sa nedomáhala na žiadnom súde obmedzenia výkonu rodičovských práv. Potvrdila, že otec je v kontakte s deťmi osobnou aj telefonickou. Zákaz priblíženia, resp. zákaz neobťažovania podávala z dôvodu, že otec si ju začal nahrávať. Polícia v tom čase povedala, že to protizákonné nie je. Sama polícia vtedy dala podnet nejakej organizácii proti domácomu násiliu, túto ju následne kontaktovali v marci 2022. V jej mene podávali aj návrh na ten príkaz na neobťažovanie. Tento bol ale podaný na súd až v máji a jej bol doručený v júli. Otcovi to už potom neoznamovala, nakoľko to bolo pre ňu bezpredmetné, keďže už bola na Slovensku. Nevedela ako to má otcovi doručiť, keďže zároveň jej zo súdu napísali, že to osobne doručiť nemá. V prípade, ak by deti boli navrátené do Anglicka, nemôže s nimi odísť legálne ani

sa legálne zamestnať. Poukázala na to, že to považuje za vydieranie, že prebieha vo VB konanie o deti a prečo by mala byť znevýhodnená ako matka, keďže tam bude ako bezdomovec. Poukázala tiež na to, že sa s otcom nikdy nebavili o tom, že ich spoločný život bude vo VB doživotne. Otcovi verila, nevedela aké budú ich víza vo VB. Z komunikácie s riaditeľkou zo školy detí vo VB vyplýva, že táto tiež nie je úplne istá, nevedia či im udržia miesta. Pred tým šetrením sociálneho orgánu vo VB vo februári 2022 otec mal pohovor s maloletým K., kedy mu povedal ako ho už nebude biť, preto sa aj K. tak vyjadril ako sa vyjadril. Na polícii toto neriešila ani neoznamovala, nakoľko vo VB maloletý modriny nemal. Podľa jej názoru otec ohrozoval deti, nebolo to len capnutie po zadku. Nevedela uviesť, prečo súčasťou návrhu „non molestation order“ nie je aj ustanovenie týkajúce sa ohrozovania detí, asi preto že v tom čase sa už otec správal normálne, účelovo zmenil správanie. Pred organizáciou na pomoc obetiam násilia vypovedala 08.03., organizácia to potom dávala na súd, niekde to vraj zapatrošili, preto to dávali na novo s jej pôvodnou výpoveďou na súd 19.05., kedy už použili jej predošlú výpoveď. Dňa 15.01. už kontaktovala políciu, lebo otec sa jej vyhrážal, že urobí z nej bezdomovca, už v tom čase previedol ich spoločné úspory na svoj vlastný účet. Sociálnej pracovníčke z úradu práce vo Zvolene nikdy neuviedla, že by konanie ohľadom maloletých detí vo VB bolo ukončené, zrejme to zle pochopila. Uviedla, že aktuálne býva v spoločnej domácnosti iba so svojou matkou a 3 maloletými deťmi. DNA testy sa nerobili na najmladšieho syna, nakoľko chcela najskôr vyriešiť otázku bývania. Ak by sa ukázalo, že otcom aj jej tretieho dieťaťa je otec maloletých, bála sa že otec nebude mať záujem vôbec vyriešiť ich situáciu. Má vedomosť od právneho zástupcu otca, že by malo prebiehať nejaké konanie ohľadom otcovstva k tomuto dieťaťu. Nevedela uviesť, odkiaľ deti majú informácie, že otec má vo VB nejakú priateľku, zrejme maloletý R. niečo začul, keď sa o tom rozprávali. Uviedla, že otec si tam niekoho nasťahoval. Všade tvrdí, že on s nikým nebýva a že práve ona žije s novým partnerom, čo však nie je pravda.

25. Z internetovej stránky európskeho portálu elektronickej justície e-justice.europa.eu ohľadom rodičovskej zodpovednosti - opatrovnícke práva a právo na styk s dieťaťom pre Anglicko a Wales vyplýva, že rodičovské práva a povinnosti sú všetky práva, povinnosti, právomoci, záväzky, kompetencie, ktoré má zo zákona rodič dieťaťa v súvislosti s dieťaťom a jeho majetkom. Ide o všetky povinnosti, ktoré môžu mať súvislosti s dieťaťom, napr. vyživovacia povinnosť a všetky práva, ktoré môže mať v prípade smrti dieťa v súvislosti s majetkom daného dieťaťa. V zmysle práva Anglicka a Walesu rodičovské práva a povinnosti nezahŕňajú rozhodnutia o tom s kým má dieťa žiť a s kým má dieťa tráviť čas. Ak rodičia dieťaťa uzavreli manželstvo, matka aj otec majú rodičovské práva a povinnosti. Rodičovské práva a povinnosti priznané na základe rozhodnutia o osvojení majú neobmedzené trvanie pokiaľ nie sú odňaté. Ak sa pár odlúči, a to bez ohľadu na to, či bol zosobášený alebo nie, rodičovské práva a povinnosti sa nijako nemenia. Ak to však súd bude považovať za vhodné, môže obmedziť výkon rodičovských práv a povinností. Ak majú obaja rodičia rodičovské práva a povinnosti, rodič rozhodnutím o starostlivosti o dieťa, s ktorým má dieťa žiť musí mať súhlas druhého rodiča, s ktorým dieťa nežije, ak chce dieťa natrvalo premiestniť zo Spojeného kráľovstva, alebo musí mať povolenie súdu. Rodič, o ktorom súd rozhodol, že s ním bude dieťa žiť sa môže presťahovať v rámci príslušnej jurisdikcie (Anglicko a Wales). V prípade, ak dieťa alebo účastníci konania nežijú v tomto alebo v členskom štáte, alebo majú odlišnú štátnu príslušnosť, v konaní o rodičovských právach a povinnostiach sa konanie musí predložiť na súd v jurisdikcii, kde má dieťa obvyklý pobyt.

26. Z lustrácie v Regob vyplýva, že otec má evidovaný trvalý pobyt na adrese C. - K. Z., K. X od narodenia, matka má evidovaný trvalý pobyt na adrese M. XXXX/XX, T. od 30. 01. 1991, maloletý K. má evidovaný od narodenia trvalý pobyt na adrese ako matka, maloletý R. má tiež evidovaný trvalý pobyt na adrese ako matka od 10. 06. 2022.

27. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 02. 08. 2022 vyplýva, že matka poberá prídavok na maloletého K. vo výške 30,- € mesačne.

28. Okresný dopravný inšpektorát uviedol, že matka je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie od 21. 06. 2022.

29. Lustráciou v sociálnej poisťovni zo dňa 01. 08. 2022 bolo zistené, že matka nie je evidovaná ako zamestnanec sociálnej poisťovne, nepoberá ani žiadne štátne sociálne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou.

30. Podľa článku 3 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25.10.1980 (ďalej len „dohovor“), premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak a) je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a b) v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu. Opatrovnícke právo uvedené v písmene a) možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

31. Podľa článku 4 Dohovoru, dohovor sa použije na dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt na území zmluvného štátu bezprostredne pred porušením opatrovníckeho práva alebo práva styku. Použitie dohovoru sa skončí, keď dieťa dosiahne vek 16 rokov.

32. Podľa článku 5 Dohovoru, na účely tohto dohovoru a) „opatrovnícke právo“ zahŕňa práva týkajúce sa starostlivosti o osobu dieťaťa a najmä právo určiť miesto jeho pobytu, b) „právo styku“ zahŕňa právo odvieť dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu.

33. Podľa článku 12 Dohovoru, ak bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo zadržané podľa článku 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa. Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa, aj keď sa konanie začalo po uplynutí lehoty jedného roka uvedenej v predchádzajúcom odseku, okrem prípadu, že sa preukáže, že dieťa sa už zžilo s novým prostredím. Ak justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu má dôvod domnievať sa, že dieťa bolo premiestnené na územie iného štátu, môže zastaviť konanie alebo zamietnuť žiadosť o návrat dieťaťa.

34. Podľa článku 13 Dohovoru, bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnícke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadiť návrat dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, a ak dosiahlo vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory. Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

35. Podľa článku 14 Dohovoru, pri hodnotení, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu podľa článku 3, môžu justičné alebo správne orgány dožiadaného štátu bezprostredne prihliadnuť na právny poriadok štátu obvyklého pobytu dieťaťa, ako aj na súdne alebo správne rozhodnutia bez ohľadu na to, či boli v štáte obvyklého pobytu formálne uznané alebo nie, aj bez osobitného konania, ktorého účelom je dôkaz cudzieho práva alebo uznanie cudzieho rozhodnutia, ktoré by sa inak muselo uplatniť.

36. Podľa článku 18 Dohovoru, ustanovenia tejto kapitoly neobmedzujú právomoc justičného alebo správneho orgánu nariadiť návrat dieťaťa kedykoľvek.

37. Podľa článku 19 Dohovoru, rozhodnutie podľa tohto dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovníckeho práva.

38. Vzhľadom na skutočnosť, že Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska od 31. 12. 2020 nie je súčasťou EÚ, z uvedeného dôvodu súd v danej veci neaplikoval na daný prípad Nariadenie rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkonu rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie alebo Nariadenie Brusel 2a“), nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia s maloletými deťmi prišli do VB až 18. 06. 2021. Vzhľadom na uvedené súd postupoval podľa dohovoru.

39. Cieľom dohovoru, ale aj nariadenia je obnoviť pôvodný stav spôsobený medzinárodným únosom. Pod pojmom medzinárodný únos dieťaťa v zmysle vyššie citovaného dohovoru sa rozumie neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa jedným z rodičov do inej krajiny, alebo v inej krajine, než je krajina obvyklého pobytu, čím dochádza k protiprávnemu konaniu a porušeniu práv druhého rodiča.

40. V danom prípade sa súd v prvom rade zaoberal otázkou obvyklého pobytu maloletých detí. Súd za obvyklý pobyt maloletého dieťaťa považuje miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel berie do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovania rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesta, podmienky, školskej, resp. predškolskej dochádzky, mimoškolské aktivity, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte. Uvedené kritériá súd skúmal v súlade s kritériami pre posudzovanie obvyklého pobytu v zmysle európskej judikatúry.

41. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že maloletý K. sa narodil dňa XX. XX. XXXX v Žiline, pričom rodičia uzavreli manželstvo 07. 02. 2015 v Bratislave, následne došlo k osvojeniu maloletého manželom matky na základe právoplatného súdneho rozhodnutia, kedy bol manžel matky ako otec maloletého zapísaný aj v rodnom liste maloletého K., čo vyplýva zo samotného predloženého rodného listu obidvomi rodičmi. Maloletý R. sa narodil XX. XX. XXXX v Salzburgu, v Rakúsku, po narodení maloletého R. spoločne žila rodina v Rakúsku do marca 2017, kedy sa presťahovali všetci štyria spoločne do Holandska. Z Holandska sa rodina 18. 06. 2021 presťahovala do VB. Maloleté deti majú štátne občianstvo slovenské po obidvoch rodičoch, maloletý R. má zároveň občianstvo aj rakúske. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že v Holandsku obidve maloleté deti taktiež navštevovali predškolské, resp. školské zariadenie aj rôzne mimoškolské aktivity, mali tam svojich lekárov, stretávali sa aj s inými rodinami, so známymi. V Holandsku rodičia ani maloleté deti nemali inú rodinu. Vo Veľkej Británii maloleté deti taktiež navštevovali školské zariadenie od septembra 2021, poškolský klub (družinu), v rámci ktorého mali aj rôzne krúžky, ktoré boli spolplatnené. Obidve maloleté deti podľa zhodného vyjadrenia rodičov mali vo VB tiež pediatra, maloletý K. navštívil urológa, obidve maloleté deti tam mali aj zubára. Maloleté deti v rámci VB boli napojené aj na národné zdravotné poistenie i súkromné zdravotné poistenie prostredníctvom zamestnania otca. Miesto obvyklého pobytu maloletých detí bolo v konaní medzi rodičmi sporné. V danom prípade sa súd preto podrobne zaoberal posudzovaním kritéria pre určenie obvyklého pobytu maloletých detí. Pojem obvyklý pobyt nie je totožný s pojmom trvalý pobyt. K trvalému pobytu maloletých detí súd uvádza, že trvalý pobyt má evidenčný charakter, neodzrkadľuje ani nepodporuje význam obvyklého pobytu dieťaťa, pričom trvalý pobyt maloletých detí majú tento po svojej matke, konkrétne maloletý K. od svojho narodenia, u maloletého R. je tento určený až dňom 10. 06. 2022 ako vyplýva aj z registra obyvateľov, t.j. po príchode matke s deťmi na Slovensko. Vo VB žili rodičia spolu s maloletými deťmi v jednej domácnosti, a to aj po rozvoze manželstva, ku ktorému došlo definitívne dňa 05. 05. 2022. Rozvod manželstva prebiehal na príslušnom súde vo VB. Spoločná starostlivosť rodičov o deti vyplýva aj zo zhodného vyjadrenia rodičov, čo potvrdzuje aj predložená tabuľka podelenia si vzájomnej starostlivosti o deti, trávenia i voľného času s deťmi, ktorý súdu predložil otec, matka toto nerozporovala. Vzhľadom na konfliktný vzťah rodičov, ktorý vyvrcholil až do rozvodu manželstva rodičov i vzhľadom na viaceré oznámenia na políciu vo VB, bolo v domácnosti rodičov a maloletých detí vykonané šetrenie britským sociálnym úradom. Zo správy britského sociálneho úradu zo dňa 18. 02. 2022 vyplýva, že neexistujú žiadne obavy o zdravie alebo rozvoj detí, ktoré vyvolávajú obavy o základné potreby a starostlivosť, ktoré sú dôsledne uspokojované. Opätovne bolo potvrdené, že rodičia sa nezhodli na tom, s kým by mali deti bývať a ako by sa mali deti stretávať s druhým rodičom, avšak rodičia boli pozitívne hodnotení, že nezaťahujú deti do svojich vzájomných konfliktov. Obidve maloleté deti pred pracovníkmi britského sociálneho úradu uviedli, že navštevujú školu, v škole sú spokojné, majú tam aj spolužiakov, zhodne popísali ako trávajú voľný čas aj s rodičmi, aké majú záujmy a krúžky. Maloletý R. len poznamenal, že nemá rád školu, pretože nemá rád úlohy, ale rád sa hrá so svojimi priateľmi. V tom čase neboli preukázané žiadne negatíva zo strany maloletých detí voči ich tamojšiemu prostrediu vo VB. Opätovne ako v Holandsku, tak ani vo VB nemali maloleté deti okrem rodičov žiadnu bližšiu ani vzdialenejšiu rodinu. Príbuzní maloletých detí, starí rodičia, žijú na Slovensku, týchto maloletí sporadicky spolu s rodičmi navštevovali. Na danom mieste je potrebné poukázať, ako to uviedol aj právny zástupca matky, že rodičia žili proeurópskym štýlom života, vo viacerých krajinách, v ktorých zotrvali rozdielnu dobu, prispôbovali sa aj pracovným podmienkam, hlavne na strane otca maloletých detí. Bolo súhlasným prejavom vôle obidvoch rodičov presťahovať sa a zdieľať svoj život i prácu následne vo VB, premiestniť tam smerovanie svojho života. Na dočasnosť zotrvania vo VB poukazovala iba matka,

túto súdu žiadnym spôsobom nepreukázala. Maloleté deti vo VB boli napojené na školský i zdravotný systém, mali rôzne mimoškolské aktivity, mali aj podľa vlastného vyjadrenia priateľov, spolužiakov, s ktorými sa stretávali, čo potvrdila i matka a bolo podporené i sociálnym šetrením britského sociálneho orgánu. Podľa oznámenia zamestnávateľa otca, tento bol aj je vo VB zamestnaný na trvalý pracovný pomer, má stály príjem, má opätovne predĺženú aj nájomnú zmluvu do marca 2023 na rodinný dom, kde spoločne bývali ako rodina. Matka vo VB taktiež pracovala. Z uvedeného teda nevyplýva, že by sa malo jednať len o dočasný, krátkodobý pobyt rodiny vo VB. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia s maloletými deťmi žili v priebehu 6 rokov (u maloletého R. v priebehu 5 rokov) v 4 krajinách (u maloletého K. v 3 krajinách), pričom sami rodičia si zvolili uvedený štýl a spôsob života. Rodičia si musia byť vedomí, hlavne matka v danom prípade, toho, že si takýmto spôsobom a svojim konaním zvolili aj krajinu, nie len pre svoj život, ale aj pre život svojich maloletých detí. Aj keď sa maloletý K. pred opatrovníkom vyjadril, že si vie predstaviť život na Slovensku alebo v Holandsku, nevylúčil možnosť, že by sa vrátil do VB. Poukázal, že by chcel bývať s matkou a vo VB by chodil za otcom podľa toho, ako by on chcel. Maloletý R. na druhej strane uviedol, že by sa chcel vrátiť do VB, chcel by bývať s otcom, pokiaľ by tam nebola jeho nová priateľka. Zároveň je však potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že maloleté deti a ich vyjadrenia sú taktiež poznačené aktuálnym vzťahom a vývojom v rodine i medzi rodičmi, túto situáciu citlivo vnímajú, ich vyjadrenia vzhľadom na ich vek u maloletého K. 10 rokov a u maloletého R. 6 rokov, nemôžu byť jediným a výlučným kritériom, ale súd musí posudzovať komplexne všetky skutočnosti potrebné a rozhodujúce pre určenie obvyklého pobytu maloletých detí. Je pravdou, že maloleté deti najviac času a života spoločne trávili s rodičmi v Holandsku, avšak na druhej strane je potrebné pripomenúť, že vo VB si ani nemohli prežiť dlhšie obdobie, nemohli tam prežiť dlhšiu časť svojho života, a to vzhľadom na konanie matky, ktorá maloleté deti dňa 03. 06. 2022, t.j. po 11 a pol mesiacoch premiestnila na územie SR. Hoci matka poukazovala, že obvyklým pobytom maloletých detí je Holandsko, matka po odchode z VB neodišla do tejto krajiny, ktorú označovala za obvyklý pobyt maloletých detí, napriek tomu, že sama uviedla, že jej bola poskytnutá aj možnosť pomoci ohľadom bývania i spolu s maloletými deťmi v Holandsku. Napriek uvedenému odišla na Slovensko. Preto aj takéto konanie matky nenasvedčuje tomu, že považovala Holandsko za krajinu obvyklého pobytu maloletých detí alebo svojho. Z uvedeného dôvodu, predovšetkým s prihliadnutím aj na vyššie popísanú mieru začlenenia maloletých detí vo VB dospel súd k záveru, že obvyklým pobytom obidvoch maloletých detí je Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

42. V zmysle ustálenej súdnej praxe a i európskej judikatúry za obvyklý pobyt dieťaťa možno považovať pobyt, ktorý vzniká v krajine po 6 mesiacoch pobytu na jednom mieste, pokiaľ ide o faktické určenie centra života dieťaťa. Takto napríklad rozhodol aj Najvyšší súd Rakúska (8B121/03G Oberster Gerichtshof 30/10/2003, Hc/e/AT548). Na uvedené nemá vplyv ani judikatúra ústavného súdu SR (, nakoľko posudzovanie obvyklého pobytu sa v danom prípade nevzťahuje na posúdenie zžitia sa s prostredím v prípade neoprávneného premiestnenia, ale na posúdenie kvality zžitia s prostredím a nadobudnutia obvyklého pobytu maloletými deťmi v krajine pred ich neoprávneným premiestnením.

43. Následne sa súd zaoberal otázkou výkonu opatrovníckych práv vo vzťahu k maloletým deťom. Ako vyplýva aj z článku 3 Dohovoru, opatrovnícke právo sa posudzuje podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a takéto právo možno nadobudnúť priamo zo zákona, alebo na základe rozhodnutia súdu, alebo na základe dohody podľa právneho poriadku tohto štátu. V zmysle európskej judikatúry nositeľ opatrovníckeho práva môže toto právo vykonávať spoločne alebo samostatne v závislosti od rozhodného práva. Opatrovnicke právo za považuje za vykonávané spoločne ak jeden nositeľ rodičovských a povinností nemôže rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu druhého nositeľa rodičovských práv a povinností. V danom prípade, keďže súd ustálil, že obvyklým pobytom maloletých detí je Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, pre posúdenie výkonu opatrovníckeho práva druhého rodiča (otca) súd vychádzal z právnej úpravy Anglicka a Walesu (podľa internetovej stránky európskeho portálu elektronickej justície e-justice.europa.eu). Ako mal súd preukázané z európskeho portálu elektronickej justície, podľa anglickej právnej úpravy rodičovské práva a povinnosti sú všetky práva a povinnosti, právomoci, záväzky a kompetencie, ktoré majú zo zákona rodičia voči dieťaťu, tieto ale nezahŕňajú rozhodnutia o tom s kým má dieťa žiť a s kým má dieťa tráviť čas. Ak rodičia dieťaťa uzavreli manželstvo, obidvaja majú rodičovské práva a povinnosti. Ak sa takýto pár odlúči, a to bez ohľadu na to, či bol zosobášený alebo nie, rodičovské práva a povinnosti sa nijako nemenia. Aj v prípade, ak by bolo rozhodnuté už o tom, s ktorým rodičom má dieťa žiť, musí mať súhlas druhého rodiča, s ktorým dieťa nežije, ak chce dieťa natrvalo premiestniť zo Spojeného kráľovstva, alebo musí mať povolenie

súdu. Z uvedeného vyplýva, že rodičovské práva a povinnosti nadobudli rodičia k maloletému R. narodením, keďže sa narodil počas ich manželstva. K maloletému K. nadobudla narodením rodičovské práva a povinnosti matka, otec právoplatnosťou rozhodnutia a osvojením maloletého. Vzhľadom aj na anglický právny poriadok, keďže rodičia vykonávajú rodičovské práva a povinnosti spoločne, nebolo doposiaľ rozhodnuté o rodičovských právach a povinnostiach súdnym rozhodnutím, a aj keby bolo súdom určené, s ktorým rodičom má dieťa žiť, na premiestnenie dieťaťa mimo VB musí mať jeden rodič súhlas druhého rodiča alebo povolenie súdu. Rodičovské práva a povinnosti rodičia aj reálne vykonávali čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, keďže zdieľali spoločnú domácnosť, obidvaja sa podieľali na starostlivosti o maloleté deti, čo potvrdili aj maloleté deti v rámci šetrenia britských sociálnych orgánov i z tabuľky, ktorú si rodičia ohľadom starostlivosti o deti odsúhlasili. Obidvaja rodičia sa podieľali na zabezpečovaní odovzdávania, vyzdvihovania detí zo školy, na krúžky i na iných mimoškolských aktivitách. Ani jeden z rodičov nebol obmedzený súdnym rozhodnutím vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom. Obidvaja rodičia tak svoje rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom riadne vykonávali. Matka po narodení detí bola s deťmi na materskej, resp. rodičovskej dovolenke, zabezpečovala im potrebnú osobnú celodennú starostlivosť, otec zabezpečoval rodinu hlavne po finančnej stránke. Aj po premiestnení maloletých detí na Slovensko, otec si neprestal plniť svoje rodičovské práva ani povinnosti, o maloleté deti sa aktívne zaujímal, udržiaval s nimi kontakt telefonický i osobný, prispieva na ich výživu.

44. Na danom mieste súd navyše dáva do pozornosti, že prax súdov zmluvných štátov v otázke opatrovníckych práv nie je jednotná, ale väčšina európskych štátov považuje právo styku spojené s právom udelenia súhlasu k premiestneniu za opatrovnícke právo, napríklad sem patrí aj Veľká Británia, Francúzsko, Nórsko. Nositeľom opatrovníckych práv v zmysle Haagskeho dohovoru môže byť fyzická i právnická osoba. V zmysle judikatúry zmluvných štátov common law je možné za takúto inštitúciu alebo inú právnickú osobu považovať aj súd. V prípade B v. B anglický súd konštatoval, že kanadský súd, ktorý na základe návrhov rodičov dieťaťa viedol konanie vo veci rodičovských práv a povinností k maloletému v čase premiestnenia dieťaťa z Kanady do Veľkej Británie, bol nositeľom opatrovníckych práv v zmysle Haagskeho dohovoru, na základe predbežného opatrenia, ktorým je čas do vydania konečného rozhodnutia vo veci opatrovníckych práv k maloletému, priznal výlučne opatrovnícke práva matke a otcovi priznal dočasné právo styku a pojednávanie odročil o týždeň. Podobný záver prijal írsky súd v prípade Thomsom v. Thomsom, kde bolo konštatované, že súd nadobudne opatrovnícke práva k dieťaťu vtedy, keď začne konanie vo veci rodičovských práv a povinností a deň kedy súd nadobudne opatrovnícke práva je deň začatia tohto konania, podľa vnútroštátnych predpisov štátu, pričom tieto práva trvajú až do vydania konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa v tomto prípade zaoberal aj otázkou, či je možné v prípadoch, keď je nositeľom opatrovníckych práv súd, aby žiadosť o návrat podala iná osoba a konštatoval, že vzhľadom k požiadavke rýchlosti konania o návrat, by žiadosť o návrat mala podať predovšetkým osoba, na návrh ktorej bolo začaté konanie vo veci rodičovských práv a povinností. Štáty kontinentálneho právneho systému však nenasledovali príklad štátov common law a v prípade, ak k premiestneniu dieťaťa dôjde po začatí konania o rodičovských právach v štátoch jeho obvyklého pobytu, posudzujú opatrovnícke práva ich nositeľa s ohľadom na hmotno-právne ustanovenia rozhodného práva. Opatrovnícke práva môžu vyššie uvedené osoby nadobudnúť buď spoločne alebo samostatne (Občianskoprávne aspekty medzinárodných únosov detí, JUDr. K. Burdová a kolekt., Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, 2016). Vzhľadom na uvedené, s prihliadnutím aj na prax štátov common law, sa opatrovnícke práva k maloletým deťom v danom prípade posudzujú podľa práva Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

45. V nadväznosti na uvedené súd potom následne skúmal, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu maloletých detí v Slovenskej republike. Vzhľadom aj na výkon rodičovských práv a povinností, zmena pobytu maloletých detí je možná len so súhlasom druhého rodiča, ktorý môže byť daný písomne, ústne, alebo konkludentne. V prípade, ak takýto súhlas rodiča nie je daný, možno ho nahradiť rozhodnutím súdu o povolení premiestnenia detí. V danom prípade mal súd preukázané, že matka premiestnila dňa 03. 06. 2022 maloleté deti na územie Slovenskej republiky, keď s maloletými deťmi spoločne aj so starou matkou maloletých detí z jej strany odišla z VB na Slovensko. Už z predchádzajúceho konania a postoja otca bolo zrejmé, že nesúhlasí s odchodom maloletých detí spolu s matkou mimo VB. Matka súdu nepreukázala žiadny súhlas od otca v písomnej ani inej forme na vycestovanie maloletých detí s ňou na Slovensko. Potom ako matka opustila spolu s maloletými deťmi územie VB, nemožno prisvedčiť ani tomu, že by otec konkludentne súhlasil s premiestnením detí, nakoľko jeho konanie, ktoré nasledovalo, a to oznámenie únosu britským policajným orgánom, podanie

návrhu na návrat maloletých detí na príslušný orgán vo VB, ako i následne podanie návrhu na návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu na Slovensku, nenasvedčujú tomu, že by otec súhlasil, resp. sa zmieril s premiestnením maloletých detí matkou na územie Slovenska. Súhlas otca, ktorý udelil matke na dočasné navštevovanie školy maloletým deťom nemožno v danom prípade považovať za jeho kvalifikovaný súhlas s premiestnením maloletých detí na Slovensko. Matka navyše bola poučená aj prostredníctvom policajných orgánov vo VB, že bez súhlasu otca nemôže opustiť krajinu, nakoľko otec už v marci 2022 nadobudol podozrenie, že matka mieni spolu s maloletými deťmi opustiť VB. Nesúhlas otca s premiestnením detí bol matke známy aj z konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré prebieha vo VB, kde otec spolu s návrhom sa domáhal aj vydania príkazu na zákaz premiestnenia maloletých detí mimo územia VB, ktorý bol na súd spolu s návrhom na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností podaný na formulári C100 dňa 28. 02. 2022. S poukazom na všetky nadväzujúce postupy a postoje otca v konaní nemohla matka nadobudnúť presvedčenie, že otec je s premiestnením maloletých detí na územie SR, resp. inej krajiny zmierený a stotožnený resp., že jej udelil súhlas s takýmto konaním. Ako vyplýva aj z právnej úpravy Anglicka a Walesu, v prípade aj keby bola matka rodičom, s ktorým má dieťa žiť, musí mať súhlas druhého rodiča, s ktorým dieťa nežije, ak chce dieťa premiestniť zo Spojeného kráľovstva, alebo musí mať povolenie súdu, čo však v danom prípade matka preukázateľne nemala a ani ho od otca resp. od súdu nežiadala. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má súd preukázané, že vo veci maloletých detí došlo k medzinárodnému únosu v zmysle dohovoru, kedy maloleté deti boli dňa 03. 06. 2022 neoprávnene premiestnené matkou na územie SR.

46. V prípade návratových konaní v zmysle dohovoru vyplýva v prvom rade podmienka návratu maloletého dieťaťa, pričom výnimky z nariadenia takéhoto návratu je potrebné uplatňovať výnimočne. Už od samotnej povahy ustanovenia článku 13 dohovoru, ktoré je koncipované ako výnimka z pravidla nariadenia návratu dieťaťa vyplýva, že musí byť vykladané reštriktívne. Tento záver potvrdzuje okrem iného aj výkladová správa k dohovoru i ustálená súdna prax (rozsudok X proti Lotyšsku, Olson vs. Švédsko), kedy rozsah najlepšieho záujmu dieťa v konaní o návrat nemá byť totožný s rozsahom skúmania, prípadne konania starostlivosti o dieťa a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Z uvedeného vyplýva, že súdom rozhodujúcim o návrat dieťaťa neprináleží skúmať, v ktorej krajine by bolo alebo by mohlo byť dieťa spokojnejšie, alebo šťastnejšie a ktorý rodič je „dobrý alebo zlý“. V rámci návratových konaní súd rozhoduje iba o tom, konkrétne súd ktorej krajiny je oprávnený rozhodovať o opatrovníckom práve, t. j. usporiadať výkon rodičovských práv a povinností ku konkrétnemu dieťaťu. Iba súdom v mieste obvyklého pobytu dieťaťa prináleží skúmať rodinnú situáciu, čo je v súlade aj s európskou judikatúrou. V danom prípade má súd preukázané, že na rodinnom súde vo Watforde pod sp. zn. WD22P00128 prebieha konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, kde vystupujú obaja rodičia. Ani jeden z rodičov doposiaľ nenamietal právomoc anglického súdu, obidvaja rodičia matka i otec aktívne vystupujú vo viacerých konaniach pred anglickými súdmi nie len ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ale aj ohľadom ich rozvodového konania, resp. majetkového vysporiadania, kde návrh podala sama matka, rovnako sa matka obrátila na príslušný anglický súd aj vo veci príkazu na neobťažovanie jej osoby zo strany otca. V danom prípade rodinný súd vo Watforde sám na pojednávaní dňa 16. 06. 2022 vyhlásil, že má právomoc ohľadom rozhodovania o maloletých deťoch vzhľadom na to, že obvyklý pobyt maloletých je v Anglicku. V danom prípade sa preto súd nestotožnil s názorom právneho zástupcu matky, že sa jednalo len o právomoc založenú na dohode rodičov, a to aj s prihliadnutím ku skutočnostiam, ktoré súd uvádzal ohľadom posudzovania obvyklého pobytu maloletých detí. Na danom mieste súd opätovne poukazuje, že maloleté deti viac ako 11 a pol mesiaca, t. j. takmer rok, žili spoločne s rodičmi vo VB, kde mali aj svoje sociálne väzby, navštevovali školské, resp. predškolské zariadenia, poškolské a mimoškolské aktivity, mali okruh kamarátov, boli napojení na zdravotný systém. Prebiehajúce konanie na rodinnom súde vo Watforde súd nepovažuje za jediné určujúce kritérium obvyklého pobytu dieťaťa, ale podporne naň odkazuje. Súd dáva do pozornosti, že konanie o nariadenie návratu dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu nie je konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v ktorom súd zisťuje a posudzuje, ktorý z rodičov má lepší predpoklad na výkon osobnej starostlivosti a výchovy o maloleté dieťa. Súd zároveň poukazuje, že nariadenie návratu do krajiny obvyklého pobytu maloletého dieťaťa v zásade neznamená jeho návrat k opustenému rodičovi a jeho oddelenie od rodiča „únoscú“, keďže súd v prípade, že návrhu vyhovie, nariadi návrat maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu a nie jeho návrat „do rúk opusteného rodiča“. Súd konaním o nariadenie návratu dieťaťa len napráva protiprávny stav, ktorý spôsobil niektorý z rodičov a zároveň svojim rozhodnutím určuje, súdy ktorého štátu majú následne právomoc konať vo veci opatrovníckych práv k maloletému dieťaťu.

47. V zmysle ustálenej súdnej praxe i európskej judikatúry, ujma, na ktorú poukazuje článok 13 písm. b) dohovoru nemôže vzniknúť z odlúčenia dieťaťa od rodiča, ktorý dieťa neoprávnene premiestnil, alebo dieťa neoprávnene zadržáva. Odlúčenie akokoľvek je pre dieťa zložitá, automaticky nezakladá existenciu vážneho nebezpečenstva pre dieťa. Takáto ujma ako dôvod pre nenavrátanie dieťaťa nemôže byť len bežná, ku ktorej spravidla dochádza, keď dieťa mení miesto svojho pobytu a prostredie, s ktorým sa už čiastočne zžilo a cíti sa v ňom dobre, ale takáto ujma musí byť vážna a týkať sa podstatných okolností života dieťaťa. Podstatnou ujmovou nie sú napríklad ani negatívne dopady rodičovských nezhôd na dieťa, nakoľko tieto sa môžu prejavíť aj v samotnom konaní o úpravu výkonu starostlivosti o dieťa, ako i v bežnom živote rodičov, ktorí spolu žijú. V danom prípade súd žiadnu takúto ujmu u maloletých detí preukázanú nemal. Matka maloletých detí v danom prípade má právo vrátiť sa spolu s maloletými deťmi do krajiny ich obvyklého pobytu. Zohľadňujúc článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorý garantuje právo na rešpektovanie súkromného rodinného života, súd poznamenáva, že je právo matky zvoliť si svojho životného partnera. Súd tu poukazuje, že v prípade, ak sa obidvaja rodičia rozhodli následne žiť spoločne v krajine, ktorá nie je krajinou, ktorej sú občanmi a následne dôjde medzi nimi ku konfliktom, ukončeniu ich spolužitia, nesú v tomto prípade aj zodpovednosť za riešenie prípadných nezhôd a konfliktov, ktoré však nie je možné riešiť jednostranným prejavom vôle matky odísť z krajiny, v ktorej rodičia spolu s maloletými deťmi žili dlhodobo v spoločnej domácnosti. Súd opakovane poukazuje, že bola to práve matka, ktorá svojim konaním neumožnila maloletým deťom vytvoriť hlbšie, intenzívnejšie väzby na krajinu, v ktorej spoločne žili pred ich premiestnením na územie SR, teda vo VB. Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha (rozsudok Olson vs. Švédsko) a je potrebné nájsť určité konkrétne zosúladenie toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov. V danom prípade oproti právu matky na súkromie a rodinný život stojí právo maloletých detí na starostlivosť od obidvoch rodičov. Narozdiel od matky, ktorá môže situáciu riešiť, maloleté deti sú nízkeho veku, nemajú možnosť priamo sa brániť a zvoliť si bydlisko oddelene od rodičov, ktorí sa o nich starajú. Matka akokoľvek tvrdo to vyznie, svojvoľne premiestnila maloleté deti na územie SR, premiestnenie bolo jej rozhodnutím a nie rozhodnutím maloletých detí. Súd v danom prípade nemal preukázané výnimky z návratu v zmysle článku 13 písm. b) dohovoru ohľadom správania a konania otca, prípadne domáceho násillia ako na to poukazovala matka. Súd si uvedomuje, že psychické násillie, resp. domáce násillie je ťažko preukázateľné, avšak bolo na matke v tomto smere uniesť dôkazné bremeno a právne relevantným spôsobom preukázať tvrdenia v správaní a konaní otca voči jej osobe. Pokiaľ matka v konaní predložila tzv. non molestation order, t. j. príkaz na zdržanie sa obťažovania, alebo okupácie, v danom prípade tento bol vydaný len na základe jednostranného vyjadrenia matky, otec nemal možnosť sa k nemu doposiaľ vyjadriť, keďže mu bol doručený len na pojednávaní na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 20. 10. 2022, pričom aj z odôvodnenia a poučenia príkazu vyplýva, že voči nemu je možné sa odvolať. Navyše súd poukazuje, že predmetný príkaz sa netýka zdržania sa konania vo vzťahu otca k maloletým deťom, ale len voči matke. Rodičia navzájom na seba podávali rôzne oznámenia aj na policajné orgány vo VB, žiadne z nich však nebolo vyhodnotené ako závažné. Taktiež súd nemal preukázané, že by voči matke aktuálne prebiehalo vo VB trestné konanie a hrozil jej tak trestný postih v prípade jej návratu do VB. Zo správy Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vyplýva, že matka môže ako občan EÚ prísť slobodne do VB, minimálne na dobu 6 mesiacov, pričom následne s poukazom aj na skutočnosť, že v tejto krajine budú naďalej aj maloleté deti i otec maloletých detí, za účelom zlučovania rodiny jej môže byť udelený štatút usadlíka. Taktiež keďže už v minulosti bola zamestnaná v Anglicku, môže sa tam naďalej uchádzať o zamestnanie, mať príjem, zabezpečiť si tak aj vlastné bývanie, pričom naďalej prebieha vo VB aj konanie o manželské vypořádanie majetku, kde matke boli taktiež ponúknuté finančné prostriedky, ktoré spoločne nadobudli počas manželstva ako finančné úspory. Pokiaľ matka poukazovala, že jej mali byť poskytnuté analýzy, že jej nebudú poskytnuté víza, že bude vyhostená, nebolo jej poskytnuté ani núdzové bývanie pre matky s deťmi z dôvodu nedostatočných víz, matka tieto súdu žiadnym spôsobom nepreukázala.

48. K vyjadreniu právneho zástupcu matky ohľadom toho, že otec sa domáhal návratu len dvoch starších maloletých detí pochádzajúcich z manželstva, pričom sa nedomáhal návratu novonarodeného dieťaťa, maloletého M. O., nar. XX. XX. XXXX, na danom mieste súd poukazuje, že v zmysle ustanovenia § 123 a nasl. CMP sa jedná o návrhové konanie, kedy je vecou navrhovateľa určiť predmet konania a okruh účastníkov. V danej veci súd zároveň poukazuje, že maloletý M. O. sa už narodil po rozvoze rodičov v auguste XXXX, na území SR, pričom otcovstvo k tomuto dieťaťu je sporné, čo potvrdzuje aj aktuálne prebiehajúce konanie o zapretie otcovstva na Okresnom súde Zvolen. Matka doposiaľ neumožnila vykonanie DNA testov vo vzťahu k tomuto maloletému dieťaťu hoci príčinou rozvodu rodičov

maloletých detí bola aj nevera zo strany matky. V danom prípade nič nebráni otcovi v prípade, ak sa preukáže v súdnom konaní (na Okresnom súde Zvolen), že je otcom aj maloletého M., podať si opätovne samostatný návrh prípadne aj k tomuto maloletému dieťaťu. Táto skutočnosť však nemôže byť dôvodom pre nenavrátenie maloletých detí O. K. a R.. Prerušenie návratového konania z tohto dôvodu vzhľadom na charakter konania v zmysle § 128 CMP nie je možné. Na danom mieste súd navyše poukazuje, že ani vyriešenie otázky otcovstva, t.j. či sa bude jednať o plnorodých alebo polorodých súrodencov, nemá vplyv na výsledok návratového konania. Návratom iba maloletého K. a R. nedôjde k pretrhnutiu súrodeneckých väzieb s maloletým M., nakoľko matka má možnosť návratu do krajiny obvyklého pobytu spolu s maloletými deťmi, a to aj maloletým M..

49. Súd návrh právneho zástupcu matky na doplnenie dokazovania v navrhovanom rozsahu zamietol z dôvodu, že osoby, ktorých výsluch právny zástupca matky navrhoval sú rodinní príslušníci zo strany matky, ktorí nežili v rozhodnom období v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a ich rodičmi. Súdu by tak poskytli len sprostredkované informácie, ktorých neboli priamym svedkom, keďže rodičia neuvádzali v priebehu konania, že by ich vo VB navštevovali rodinní príslušníci okrem starej matky v júni 2022 (pred odchodom matky s deťmi), ale len oni chodili na Slovensko. Navyše sa jedná o blízkych príbuzných matky, preto súd má pochybnosti o ich dôveryhodnosti a nezáujatosti v konaní.

50. Súd nepristúpil ani k opätovnému výsluchu maloletých detí na pojednávaní, nakoľko v danom prípade maloleté deti už boli vypočuté prostredníctvom kolízneho opatrovníka, čo vyplýva aj zo správy z 04. 08. 2022, kedy deti boli vypočuté zhruba 2 mesiace po ich príchode na Slovensko, kedy obidve maloleté deti vyjadrili svoj názor aj ohľadom preferencie pobytu. Z uvedeného dôvodu vzhľadom aj na časový úsek, ktorý ubehol od podania návrhu a zároveň od doby, ako sa maloleté deti nachádzajú na Slovensku, by ich výpoveď bola zjavne ovplyvnená ich aktuálnym pobytom na Slovensku a tým, že sú už dlhšiu dobu v starostlivosti iba matky. Rovnako súd nepovažuje vzhľadom aj na vek maloletých detí za vhodné opätovne ich zaťažovať rodinnou situáciou a prenášať na nich zodpovednosť za výber prostredia, v ktorom by sa chceli ďalej zdržiavať. Uvedené len podporuje aj vyjadrenie maloletých detí, pokiaľ bolo vykonané sociálne šetrenie a zisťované ich názory britským sociálnym orgánom vo februári 2022. Z uvedeného vyplýva, že maloleté deti sú aj vzhľadom na svoj vek ovplyvňované prostredím, v ktorom sa aktuálne nachádzajú, preto ich opätovné vypočutie by nemalo smerodajnú výpovednú hodnotu.

51. S poukazom na § 133 ods. 2 CMP, keďže uznesenie v danej veci je vykonateľné len čo nadobudne právoplatnosť, súd zároveň nariadil matke maloletých detí, aby maloleté deti navrátila na územie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V danom prípade súd považuje túto lehotu za primeranú na zabezpečenie všetkých potrebných záležitostí pre riadny a bezpečný návrat maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu, vzhľadom na známe prostredie, s prihliadnutím na vzdialenosť krajiny, zabezpečenie dopravy i doprovodu maloletých detí. Za účelom uľahčenia návratu v prípade, že matka maloleté deti nevráti v stanovenej lehote do krajiny ich obvyklého pobytu do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, súd za účelom naplnenia zmyslu predmetného konania, jeho podstaty, dal otcovi oprávnenie maloleté deti od matky prevziať za účelom ich navrátenia do krajiny obvyklého pobytu, a to z dôvodu aby nedošlo k neopodstatnenému predĺžovaniu pobytu maloletých detí na Slovensku.

52. Za účelom čo najplynulejšieho a najpokojnejšieho návratu maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu, keď si je súd vedomý, že matka je pre maloleté deti dôležitou vzťahovou osobou v ich živote, súd určil otcovi povinnosť v prípade, ak matka prejaví záujem o návrat do krajiny obvyklého pobytu spolu s maloletými deťmi, po dobu 6 mesiacov od ich príchodu na územie VB zabezpečiť bývanie pre matku i maloleté deti v samostatnom byte a po uvedenú dobu uhrádzať nájomné a všetky náklady spojené s užívaním tohto bytu, s prihliadnutím aj na to, že aktuálne matka má ďalšie novonarodené dieťa, ktorému zabezpečuje celodennú starostlivosť. Otec v priebehu konania uviedol, že je ochotný a schopný zabezpečiť matke takéto bývanie. Otec môže nájomnú zmluvu na takéto bývanie zriadiť aj priamo na meno matky a nie na svoje meno s tým, že bude za matku uhrádzať potrebné náklady spojené s bývaním. Súd má za to, že poskytnuté obdobie 6 mesiacov je dostatočné na to, aby si matka usporiadala svoje záležitosti vo VB, ohľadom aj prebiehajúcich súdnych konaní vo VB.

53. Ohľadom dĺžky konania súd uvádza, že nebolo možné dodržať dohovorom stanovenú 6 týždňovú lehotu, nakoľko rodičia maloletých detí nesúhlasili s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania a vzhľadom na závažné protichodné skutkové tvrdenia rodičov maloletých detí, bolo potrebné vykonať

rozsiahle dokazovanie. V danom prípade súd poukazuje, že matka si prevzala predmetnú výzvu na vyjadrenie len dňa 01. 08. 2022, následne nariadené pojednávania v danej veci boli opakovane odročené z dôvodov na jej strane (pôrod maloletého M., zhoršený zdravotný stav maloletého M.). V zmysle judikatúry európskeho súdu pre ľudské práva ani stanovená 6 týždňová lehota nemôže brániť náležitému zisteniu skutkového stavu, čo súd v prejednávanej veci počas celého konania sledoval.

54. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (trovy právneho zastúpenia, súdne poplatky).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).